

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrta leta 6 K, za en mesec 2 K, Kdor hodi sam po noči, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrta leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterskopne pet-štiri-krat po 10 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljevih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnništva telefon št. 85.

Barje pod vodo.

Lepo in prijazno se je začela jesen, a prišlo je deževje in vode so narasle ter naenkrat preplavile ljubljansko Barje. Kdor stopi na grad in se ozre po barju, vidi povodenj povsod, kamor seže oko.

Povodenj na barju — to je beda. Po nekaterih cestah je ves promet ustavljen. Tod in tam se morajo ljudje voziti s čolni, če hočejo priti od ene hiše do druge. Poslopja so deloma pod vodo. Kleti so napolnjene z vodo, v hišah je voda, v shrambah uničuje voda borne pridelke letošnje letine. Ljudje živijo v sobah, kjer stoji voda za čevljev visoko in se višje in ne bo se čuditi, če nastanejo boleznii in če bodo te boleznii marsikoga položile v grob.

Povodnji — starodavna nesreča Barjanov. Vse leto se Barjan trudi in peha, na jesen pa pride voda in prinese revščino in stradanje, če ne še kaj huješa.

Ze več kot sto let je na dnevnem redu problem osušenja Barja, a ne pride naprej. Tudi druge dežele so bile nekad močvirnate. Tam, kjer stoji danes na Angleškem cvetoča mesta in kjer se sredi bujnih nasadov in prekrasnih vrtov vzdigajo najlepše vile, tam so bila svoj čas razsežna barja, zavetišča zverii in divjačine. Pridna roka je ta tla osušila in jih spremenila v vrtove. Tam, kjer stoji na Nemškem danes cesarski Berlin, je bilo nekad velikansko barje. Tudi drugod je bilo tako, a povsod so močvirja osušili. Samo osušenje ljubljanskega Barja se še ni posrečilo.

Toda pač. Problem je že rešen. Po mnogoletnem delu je obveljal končno načrt za osušenje ljubljanskega Barja. Z veseljem so to pozdravili vsi, ki jim je mar blagor dežele in njenega prebivalstva. Najbolj gostobesedni so bili klerikalni poslanci. Kar solze so pretakali same radosti. Ze letos na spomlad je bilo vse dozorelo v toliko, da bi se bilo lahko takoj začelo z delom. Treba je bilo samo, da deželni zbor dovoli denar za deželni prispevek za osušenje. Vlada je bila tudi takoj pripravljena sklicati deželni zbor, da reši še to, ali klerikalci tega niso hoteli.

Vlada, narodno-napredna stranka, Nemci — vsi so bili za to, da se skliče deželni zbor v namen, da dovoli denar za osušenje barja, a klerikalci so to preprečili reki, da se tudi tako nujno in važno delo, kakor je osu-

šenje barja ne sme prej začeti, dokler ni sklenjena taka volilna reforma, kakršno zahtevajo klerikalci.

Seveda je zmagala trma klerikalcev, ki jim je bilo več za njih strankarske namene, kakor za občno korist, ki jim za usodo, za srečo, imetje in življenje tisočev Barjanov ni bilo toliko, kakor za kak mandatek.

Osušenje Barja bi se bilo lahko začelo že letos in delo bi bilo v teh mesecih brez dvoma že toliko napredovalo, da bi letošnja povodenj ne bila mogla postati za Barjane taka nesreča, kakor je sedaj. Danes je pa vse Barje pod vodo in danes zopet dežuje, od vsega jutra, neprestano in kakor narašča ljubljania od ure do ure, tako narašča tudi na širnem Barju voda — nesreča Barjanov.

Povodenj na Barju je velika nesreča, a letos zadene odgovornost za to nesrečo tisto družbo koristolovcev, ki zastopajo v deželnem zboru našega kmeta. Iz strankarske samopašnosti, iz strankarskega in osebnega koristolovstva so klerikalci onemogočili osušenje Barja — in zdaj je to Barje pod vodo. Tisočim je prinesla ta voda nesrečo, tisoči vzdigajo pesti in pošiljajo iz obupa in srda izvirajoče kletevle proti nebu in tisoči kolnejo črno bando, ki je pod poveljstvom ljubljanskega škofa onemogočila osušenje Barja.

Štajerski dež. odbor in slovenski jezik.

(Interpelacija poslancev dr. Hrašoveca in tovarišev na štajerski deželni zbor).

Z razsodbo od 3. julija 1906 je državno sodišče razsodilo, da je štajerski deželni odbor s svojim ukazom od 3. novembra 1905 št. 66.715 in od 25. februarja 1906 št. 48.206 kršil občini kokarski po členu 19. d. z. od 21. decembra 1867 št. 142 d. z. zagotovljeno politično pravico. Dejanski stan je bil tale.

Z ukazom štajerskega deželnega odbora od 3. novembra 1905 št. 66.715 se je naznanilo županstvu v Kokarjih, da ne more deželni odbor posredovati v zadevi vročevalne službe v kazenskih zadevah. Dotična vloga je bila pisana v slovenskem jeziku, rešitev pa v nemškem. Z ozirom na to je vrnilo županstvo dotični dopis deželnemu odboru s prošnjo, naj ga reši v slovenskem jeziku.

Štajerski deželni odbor je potem v svojem ukazu od 25. februarja 1906 št. 48.206 izrekel, da si naj županstvo samo preskrbi potrebno prestavo.

V svojih razlogih navaja državno sodišče, da je slovenščina gotovo deželni jezik v štajerski kronovini in da tudi to, da je deželni odbor nemščino si določil kot poslovni jezik, nikakor ne more kršiti pravice, ki pristojna po državljanem zakonu vsaki občini, da sme od deželnega odbora, ki je najvišja avtonomna oblast v deželi, zahtevati rešitev svojih vlog v tistem jeziku, v katerem so bile pisane, ako je leta jezik deželni jezik.

Ravno tako se je bilo že v prejšnjih letih sodilo glede drugih kronovin ter je v tem oziru državno sodišče ostalo le dosledno.

Po obstoječem državljanem zakonu tudi ni bilo mogoče drugače soditi.

Ze prej in po tisti razsodbi so občine iz Spodnje Štajerske deželnemu odboru slovensko dopisovale; deželni odbor pa rešuje te dopise vedno le v nemškem jeziku.

V nekaterih slučajih zadnjega časa vračale so občine kakor Solčava, Šmarje, nemško rešitev s prošnjo, naj se jim pošlje v slovenskem jeziku ali pa se naj doda vsaj prestava.

Te prošnje so se odklonile in se je županom pod veliko denarno kaznijo od 50—100 K naročilo, da naj takoj rešijo in si potrebno prestavo sami preskrbijo.

Slovenski poslanci zahtevajo tudi za svoj narod tako naravno in samo ob sebi razumevno pravico, da mora štajerski deželni odbor rešiti dopise v ravno istem jeziku in si bodo to pravico pridobili z vsemi njim pristojnimi sredstvi.

Podpisani poslanci tedaj vprašajo deželni odbor:

Misli deželni odbor v prihodnjic vpoštevati razsodbo državnega sodišča, se po nji ravnati in glede jezikovne rešitve slovenskih vlog postopati po postavci?

Gratec, dne 3. vinotoka 1907.

Dr. Hrašovec I. r., dr. Ploj I. r., Vošnjak I. r., dr. Jurčeta I. r., dr. Jankovič I. r., Roškar I. r., Robič I. r., Roš I. r., Kofevar I. r.

Prihodnost Rusije.

V zadnji številki »Oesterreichische Rundschau« priobčuje znani sanjač dr. A. Wirth dolg članek o pri-

hodnosti Rusije. Od začetka do konca tega spisa ni najti dobre besede o Rusih. Če jih pohvali, jih v drugem odstavku takoj zopet potepta na najsmesnejši način. Vkljub besedam Twainovim Never prophecies unless you know prerokuje Wirth Rusiji pogubljenje v svojem sestavku, prepojenem z nemškimi srdom do vsega, kar je slovanskega. Če res pozna Rusijo, ne more tako pisati in neumevno je, da ne uvažuje sam gorenjega izreka Twaina, s katerim začinja svoj jeremijado.

Rusiji očita, da je sestavljena iz mnogo narodov, ki niti versko niso združeni. Ne verjame, da bi to moglo biti vzrok pogubljenju kake države. Če ima ruski mohamedanec versko središče v Meki, ga ima tudi francoski podanik v Alžeriji, Malajec i. dr., ravnatom in vendar to ne spravi v nevarnost niti francoskih, niti angleških in holandskih kolonij. Če ima ruski budist versko središče v Lasi ali Urgiji, to vendar ni nevarno! Kaj bi bilo z drugimi državami, če bi imela vera res tako velikanski vpliv! Nič ne bo romarjaka, ki se poda v Rim, tožil veleizdajce. Zakaj bi bil ravno to vzrok propadanju države?

Wirth očita Rusiji vojno z Japonci. Ta vojna je veljala Ruse po Wirthu 4 milijarde mark. Treba je pa pomisliti, da je veljala burska vojna Angleže 5 milijard mark, torej četrtino več, ko japonska Rusko. Res je, da se tako svota pozna tudi mogočni Rusiji, a ta država je že toliko prestala brez posebne težave, da ji je lahko še v kljub vsem izgubam zaupati več, ko nje premagovalec. Dokaz temu je lahkota, s katero si je Rusija najela svoje zadnje posojilo pred letom dni. Carska država je bogata v vsakem oziru. »Črna zemlja« na jugu, kateri Wirth prerokuje konec vsled poplave s peskom, ki se baje počasi tam vrši, daje Rusiji moči, da tudi druge države preskrbuje z žitom. Ta nevarnost gotovo ni velika, če se pomisli, da se zapečenje izvrši tekem stoletij in se ga dandanes tudi lahko ubrani.

Nadalje očita Wirth Rusiji, da ne izrablja svojih naravnih zakladov. Tudi to ni res. V Rusiji se nahajajo rude vseh vrst in na nje se naslanjajoča industrija se razvija zelo hitro. Leta 1896. se je pridelalo v Rusiji 37.210 kil zlata, leta 1904. pa 37.502, platina 1896 4930 kil, leta 1904 pa 4.933. Produktija svinca je poskočila tekom 10 let za skoro 100 ton; kositra

se je pridelalo za 4000, bakra za 3000 ton več ko pred 10 leti. Produktija surovega železa, jekla, premoga, nafte in soli se je tekom zadnjih 8 let podvojila. Ni li to napredek?

Rusija mora petino premoga, ki ga porabi v tovarnah, uvažati, a to je dobro znamenje, kajti iz tega lahko sklepamo na krepko se razvijajočo industrijo.

Rusija ima cvetočo trgovino. Največji trgovski promet se vrši čez rusko mejo proti ostali Evropi in čez črnomoško mejo Kavkaza. Le desetina vsega prometa gre čez azijske meje. Uvoz v Rusijo znaša 582 milijonov rubljev, izvoz pa 1047 milijonov. Pred desetimi leti je znašal uvoz 436 mil., torej ne dosti manj, ko dandanes, izvoz pa le 571 mil. rubljev. Trgovina je torej napredovala v desetih letih za skoro pol milijarde rubljev.

Wirth se veseli, da si bodo Nemci osvojili vsaj gospodarsko Rusijo. Sanja se mu celo nekaj o »Eroberung von Moskau.« A Rusi so tako žilav narod, tako dobro gospodarsko osnovani, kakor se razvidi iz predstojčih podatkov, da se jim Nemcev še dolgo ni bati.

Tudi ob nove ruske železnice se spodtika sanjavi Nemeec. Vedno po-vdarja, da so nove azijske železnice brez upa glede prospaha. Res je, da se sibiriska železnica kaj malo briga za gospodarske interese Sibirijske, a treba je pomisliti, da ima Rusija na Daljnem Vstoku druge gospodarske interese, Vladivostok in Kitaj. Da si ohrani posest na obali Tihega oceana, je Rusija zidala sibirsko železnico, ne pa radi Sibirijske same. Prvo delo vsake države je, si zagurati stališče v tujini, nato šele lahko začne z gospodarskim delom. In Rusija je tudi že začela s tem. Sibiriska železnica bo dobila veje, ki bodo vezale od glavne proge oddaljene kraje z glavno žilo, tako bo tudi ta, v kratkem dvotirna železnica v stanu zvezati tudi na gospodarskem polju Sibirijsko z Rusijo. Leta 1906. je bila otvorjena proga Orenburg-Taskend, ki veže Rusijo z deželno, ki ji daruje vsako leto skoro ves bombaž, kar ga rabi Rus za svoje tkanine. Seveda ima tudi ta železnica v prvi vsti politične cilje. Sploh so Rusi izvršili res že čudovita kolonizatorična dela, ter s tem daleko nadkrillili ohole Nemece, ki v svojih kolonijah v Afriki niso dosegli še drugega, ko par umazanih afer.

Dr. Wirth konča svoj pogubni spev o Rusiji z mislijo, da je edinole

LISTEK.

Občinstvo in igralci.

Gledališko občinstvo ima le malo kaj tako dobre manire, kakor pri nas. Zadovoljnost ali nezadovoljnost izraža pri nas občinstvo samo v večjem ali manjšem aplavzu, direktno nevljudno in sirovo ne postave nikdar. Pri nas ni občinstvo še nikdar nobene igre in nobenega igralca izžvižgalo ali s kričanjem, rjovenjem, piskanjem in ropotanjem pokopalo kako igro ali kakega predstavjalca.

Karakteristično je že to, kako se pri nas izraža nepotrpežljivost. Če so pri nas medakti predolgi, začne občinstvo plaskati, v Trstu pa začne — žvižgati in ropotati.

Sploh nastopajo Italijani, Francozi, Angleži v gledališču vse drugače, kakor Slovenci. Tudi med Nemci so se take navade, kakor jih ima francosko ali italijansko občinstvo udomačile samo v nekaterih večjih mestih, zlasti v Berlinu, drugače pa je nemško občinstvo jako krotko, dasi ne vedno iz nagnjenja, marveč zaradi strogih policijskih predpisov.

Občinstvo je v gledališču sodnik nad igrami in nad predstavljaleci. Seveda ni to občinstvo poklicano soditi o vrednosti uprizorjenih iger in o

sposobnosti igralcev — saj se je že neštetokrat zgodilo, da so v enem kraju propadle znamenite igre, ki so v drugih krajih dosegle velikanske uspehe in saj so na nekaterih odrih že odklonili igralce, ki so se izkazali potem kot velikani v umetnosti. Občinstvo razsodi le, če mu kaka igra ali kak igralec ugaja ali ne. Lahko mu ugaja slaba igra in lahko mu najboljša ne ugaja. Pisatelj in igralec vprašata z uprizoritvijo in nastopom občinstvo za njegovo mnenje in se morata podvreči sodbi občinstva.

Kakor rečeno, izražajo Italijani in Francozi svojo sodbo jako drastično. To je že tako v njih natureli in se jim ne sme preveč zameriti. V gledališču odloči masa in masa ni nikdar vljudna. V gledališču je tudi težko izreči sodbo v vljudni obliki. Tu se izražajo vsa čuvstva ali z žvižganjem, piskanjem in razbijanjem ali z aplavzom, s smeohom in jokom. V tem »jeziku« izreka občinstvo svojo sodbo.

Pravzaprav pa se to ne more imenovati sodbo ali kritiko, kajti odobravanje ali neodobravanje ni kritika, nego le izraz vtiska, ki ga je napravila predstava, le izraz povsem nekritično nastalih čuvstev. Če zagrnemo v gledališču mogočno poskanje in zaorijo živio-klici, je to čisto elementaren izbruh, ki nima korenin v predvarku. Prav zato je ravno tako odo-

bravanje največji triumf pisateljev in igralcev, ker mu pokaže moč in vpliv njegovega dela, oziroma njegovega igranja.

Kakor pa igralci in pisatelji občinstvu radi priznavajo pravico, da jim dela ovacije, tako jim mora pri znati pravico, da izrazijo svoja čuvstva in svoje mnenje, tudi če zanje ni ugodno. Občinstvo ima na Italijanskem pri izvrševanju te pravice od pamtikeve uprav kanibalske navade. Italijan je vedno pripravljen žvižgati in piskati, v manjših gledališčih pa izraža svojo nevoljo tudi z gnilih jabolki in z jajci. Zgodilo se je že, da je neki vročekrvnejš sezut črevelj in ga vrgel na oder, rajni Nolly pa je dostikrat pripovedoval, da je v St. Maurizia gledališki sluga peljal vsakega tenorista na neko mesto na oder in mu svarilno rekel: Tu je stal tisti tenorist, na katerega so z galerije vrgli — klop! Kakor se vidi, so simbolična sredstva, s katerimi izražajo Italijani svojo nezadovoljnost, ne samo neprijetna, nego včasih naravnost nevarna.

Avtorjem se godi dandanes vobče dosti bolje, kakor nekaj. Navada, da se avtor pride na oder zahvalit za prirejene mu ovacije, se je ohranila. Svoje dni pa je posebno na dunajskih ljudskih gledališčih bila še druga navada. Če je namreč kaka igra propadla, je moral pisatelj skesano na

oder stopiti in prositi velebenjeno občinstvo za odpuščanje. Ta navada si cer za pisatelja ni bila prijetna, a bila je koristna za občinstvo. Ko bi se zopet uvedla, bi ne bilo napačno; imeli bi dosti manj slabih iger, kakor jih je dandanes in ne dogajali bi se tolikrat gledališki škandali, ki so ponekod takorekoč na dnevnem redu.

Antropologija nas uči, da poza bi tudi kultiviran in civiliziran človek v trenutkih posebnega razburjenja na vse ozire in da udari takrat na dan prastaro barbarstvo.

La bete humaine se pri Italijanih najraje pokaže v gledališču. Tu igra občinstvo milostivega gospoda in vidi v igralcih samo drhal, ki se ji ploska, če je z njo zadovoljno. Njega Velevčanstvo ljudstvo, sicer pa je dolžno, devotno spraviti vsak zasmeh. To se pojavlja najbolj tam, kjer imajo od davno gledališča, pri nas nikdar in to je za naše gledališko občinstvo jako častno. No, pa dandanes celo gledališki škandali niso več tako sirovi, kakor so bili za Shakespeareovih časov v Londonu in za Raimundovih časov na Dunaju.

Igralec je na vsak način revež pred občinstvom, zakaj proti sodbi občinstva ni nobene apelacije in naj bo sodba že pravična ali krivična, igralec jo mora s spoštljivo vdanostjo sprejeti in se ji pokoriti. To je gotovo hudo.

Zamislimo se le malo v položaj igralca. Cim dobi novo vlogo, ga spreleti strah, da ne bo ugajal in vse svoje moči zastavi, da bi si pridobil naklonjenost p. n. občinstva in njega priznanje. Od trenutka, ko začne študirati svojo vlogo, se pogloblja vedno boljbolj vanjo. Pri vsakem čitanju, pri vsaki skušnji najde kaj, kar fineje izdelala, tako da je naposled iz brezštevilnih detajlov ustvaril značaj, kalikor je to pač bilo v njegovih močeh. Fantazija njegova živi takorekoč noč in dan v tej vlogi in kar sploh zmore, to položi vanjo. Kaj mora tak človek pri premijeri čutiti, če zapazi, da se Njega neizprosno Velevčanstvo, imenovano občinstvo, za njegove intencije ne zmeni, da ne upošteva njegovega truda, da rezultat resnega in marljivega dela s posemohom odklanja, včasih morda po pravici, dostikrat pa tudi po krivici?

Občinstvo ne kritikuje, občinstvo ali krona avtorja in igralca, ali pa ju zavže. Kako mora biti igralec pri srcu, če ga občinstvo tako sumarično linča! Prav tako, kakor bi bilo pri srcu slikarju, če bi kdo njegovo sliko, namesto da jo oceni in če za-sluzi tudi obsodi, kar na kose raz-trgal.

Stališče občinstva napram igralcem in pisateljem je tako, da je vsak čez mero segajoč izraz nezadovoljnosti nedopusten. Pri nas se kaj takega

dogodba in zveza z Anglijo še v stanu, rešiti to prvo slovansko državo propada. To je res zavijanje! Kakor znano, so ravno Angleži sklenili zadnji čas za Rusijo pogodbo glede Perzije, Afganistana in Tibeta. Znano pa je, da Angleži le v skrajni sili sklepajo take pogodbe, in v Srednji Aziji se ob sedanjih razmerah lahko boje Rusov, katerih vpliv se tu veča od dne do dne.

Pred otvoritvijo ogrskega državnega zbora

Budimpešta, 9. oktobra. Danes je imela hrvaško-srbska koalicija prvo posvetovanje pred otvoritvijo državnega zbora. Poslanca rbsko-radikalne stranke dr. Krastović in dr. Lisac sta brzojavila, da odložita mandata, ker ne moreta pripadati klubu hrvaške delegacije zaradi nepravičnega in hudobnega sumničnega srbske radikalne stranke. Vprašanje, ali naj začne hrvaška delegacija v državnem zboru o obstrukciji, se še ni rešilo. Vsekakor pa ostanejo hrvaški delegatje slej kot prej v opoziciji. Konference bodo trajale par dni.

Dasi bo prva seja državnega zbora jutri trajala le deset minut, vendar je vsa politična javnost napeto radovedna. Socialno-demokratični poslanec Peto bo vložil nujno interpelacijo za splošno volilno pravico. Ako se interpelacijo sploh prepusti, bo minister grof Andrassy takoj odgovorjal, ker so načrti o volilni reformi že popolnoma dogovorjeni ter jih sploh misli vlada brez drezanja še v tem zasedanju predložiti parlamentu. Zato je nepotreben napovedani terorizem socialnih demokratov.

Zagrebe, 9. oktobra. Danes ob 5. uri popoldne na predan otvoritve ogrskega državnega zbora se je uprizoril na Hrvaškem splošni štrajk kot demonstracija za splošno volilno pravico. Ogrski socialni demokratje uprizore jutri splošni štrajk. Socialno-demokratične organizacije na Hrvaškem so razširile mnogo tisoč letakov, v katerih se opozarja, naj vsi delavci s splošnim štrajkom demonstrirajo za splošno volilno pravico, ki je za razvoj Hrvaške največjega pomena. Vsled konflikta med socialnimi demokrati in krščanskimi socialisti so zadnji izjavili, da se ne udeležijo splošnega štrajka. Bati se je vsled tega spopadov med obema strankama. Krščanski socialisti zagovarjajo namreč stališče, da ogrski državni zbor nima pravice odločevati o splošni volilni pravici, temuč spada to edino v kompetenco hrvaškega sabora. Danes se je vršil štrajk mirno ter niso imele oblasti povoda posegati vmes. K plinarni in vodovodu je bilo poslano vojalo. Ob 6. uri zvečer je bil na Gledališkem trgu velik ljudski shod.

Deželi zbori.

Zader, 8. oktobra. V nadaljni razpravi o deželnozbornski volilni reformi sta se poslanca dr. Stanger in Zilottto izrekla proti splošni volilni pravici. Posl. Zilottto se je sploh izrekel proti splošni volilni pravici v deželnih zborih, ker so pretežno administrativne korporacije, a za Dalmacijo posebej zato, ker je prebivalstvo še premalo izobraženo. Ako pa se že uvede splošna volilna pravica, mora se ustvariti primerno varstvo za narodnostno manjšino. Ker pa v sedanjem načrtu ni za to skrbjeno, bodo Italijani glasovali proti načrtu. — Posl. dr. Cigrija je odrekal Italijanom pravico do narodnostnega varstva, ker v Dalmaciji ni italijanske narodnosti, temuč je italijanska kultura. — Vladni zastopnik dvorni svetnik Tončić je znova

tudi ne zgodi. Pri nas, kakor smo že rekli, izraza občinstvo svojo nezadovoljnost s tihoto in tako je edino prav.

Toda — neugodna sodba občinstva skoro nikdar ne pride do veljave, ker vlada dijaško stojišče celo gledališče, hvaležnejšega občinstva pa sploh ni dobiti, kakor so naši dijaki. Če so dijaki zadovoljni, nima drugo občinstvo nič besede več, posebno ker imajo dijaki plačla, katerim nič ne prizanašajo in če treba ploskajo toliko časa, da jim roke oteko.

Tako se je pred začetkom sezone pogostoma govorilo v krogih gledališkega občinstva. Govorilo se je mnogo, govorilo o dijaškem terorizmu (!) in kaj bi bilo storiti, da bi pri predstavah prišlo mnenje zrelega občinstva do veljave.

Naše skromno mnenje je, da sploh ni treba ničesar storiti, ker je dijaški terorizem brezpomemben. Igralsko osebje ve preklecano dobro, kdaj je vse občinstvo elektrizirano in kdaj je zadovoljno samo dijaštvo in zna kaj dobro razločevati med popolnim uspehom in nepopolnim. To občinstvu lahko dodela zadostnje, saj je za pisatelje in igralce dovolj občutno.

Artist.

preciziral vladno stališče, ki privoli le v tako spremembo deželnozbornskega volilnega reda, ki daje volilno pravico tistim slojem, ki je dosedaj nimajo, ne da bi se pustilo višje obdačence po teh slojih majorizirati.

Celovec, 9. oktobra. Po daljši debati je bil sprejet zakonski načrt za varstvo planin. Pri tem so veleposestniki hrupno ugovarjali, ker se tudi privatne planine, ki se ne izboljšujejo iz javnih sredstev, stavijo pod take zakonite določbe.

Koper, 9. oktobra. Prošnja občine Dolina za izdelanje tehničnega načrta za vodovod v Gabrovici se je izročila deželnemu odboru z naročilom, naj vse potrebno čimprej ukrene. Potem sta se odobrila proračuna deželnega kulturnega zaklada za leto 1907. in 1908., in sicer se je dovolilo v ta namen za leto 1907. deželnega prispevka 25.000 K, za leto 1908. pa 28.000 K. Namesto dr. Celve je bil izvoljen za deželnega odbornika dr. Vareton.

Praga, 9. oktobra. Deželni zbor je dovršil svoj program ter se je danes odgočil.

Ljov, 9. oktobra. Volilni odsek je predložil poročilo s predlogi o reviziji poslovnik za deželni zbor. Poslanec Mogilnicki (Malorus) je govoril podrgujo uro zelo ostro proti predloženi reformi. Ti predlogi imajo namreč namen, onemogočiti obstrukcijo. V deželnih zborih, kjer stoji Slovani in boju proti Nemcem, niso disciplinarni predpisi tako postrojeni. Posl. Skolyszewski je imel nato pet ur trajači obstrukcijski govor. Ko je frazjo omagal, je deželni maršal prekinil sejo, ki se je nadaljevala zvečer.

Preosnova ministrstva.

Dunaj, 9. oktobra. Na vesti, da odstopi minister notranjih del ter pride na njegovo mesto dvorni svetnik dr. Gessmann, izjavljajo voditelji krščanske socialne stranke, da so vse te vesti brez vsakršne podlage. Vprašanje, ali se v sedanjem trenutku udeležijo krščansko-socialna stranka vlade, še nikakor ni rešeno. Med češkimi poslanci se govori, da se preosnova ministrstva odgodi do meseca januarja, da bo nagodba parlamentarno rešena. Za kandidata čeških agrarcev na poljedelsko ministrstvo se imenuje posl. baron Rolsberg.

Konference pri ministrskem predsedniku baronu Becku.

Dunaj, 9. oktobra. Konference ministrskega predsednika z voditelji parlamentarnih strank so se že pričele. Danes je bil poklican brzojavno k ministrskemu predsedniku dr. Weiskirchner. Tudi dvorni svetnik dr. Gessmann je dobil vabilo. Župana dr. Luegerja, ki je še vedno bolan, obišče ministrski predsednik v mestni zbornici. Jutri pričakujejo na Dunaj poslanca dr. Kramarja. Tudi z vodilnimi člani gosposke zbornice bo stopil ministrski predsednik čimprej v zvezo. Pri teh konferencah skuša baron Beck izvedeti, kako stališče zavzame posamezne parlamentarne skupine napram ugodbi.

Železnice v nagodbi.

Budimpešta, 9. oktobra. »Pester Lloyd« poroča, da so se železniška vprašanja v nagodbi uredila tako, da je avstrijska vlada prevzela obveznost, da položi na prog Kostnice-Oderberg od ogrske meje do Tešina drugo progno ter razširi oderberski kolodvor tako, da bo popolnoma zadostoval za pomnoženi tovarni promet. Stroški za razširjenje kolodvora znašajo štiri milijone. Za te kosice je dobila avstrijska vlada od ogrske vlade dovoljenje za zvezo dalmatinskih železnic s hrvaškimi in neposredno z avstrijskimi železnicami. Zgradbo hrvaških železnic preko Ogulina do dalmatinske meje prevzame ogrska vlada.

Cesarjeva bolezen.

Dunaj, 9. oktobra. Ker se je za danes določena avdijsenca obeh ministrskih predsednikov odpovedala, nastale so govorice, da je cesarjeva bolezen resna. Zato sta bila izdana danes na Dunaju in v Budimpešti sledeča komunikacija: Cesarju se je zdravje izboljšalo, ker je začel katar popuščati, vendar še vladar vedno kašlja ter je hripav. Zaradi tega mu je težko dalje časa govoriti. Kakor so se odpovedale današnje avdijsence, se na zdravniški nasvet tudi spremeni prvotni program povodoma obiska španskega kralja in kraljice na Dunaju. Cesar je izven postelje ter opravlja običajne vladarske posle. Tudi jutri še ne sprejme nikogar v avdijsenci.

Proti Pašičevemu ministrtvu.

Belgrad, 9. oktobra. Mladoradikalna stranka je sklenila, da začne takoj ob otvoritvi skupščine z

obstrukcijo, da vrže Pašičevo ministrtvo. Najbrže se mlado-radikalnem pri obstrukciji pridružijo tudi druge nezadovoljne stranke.

Reforme v Macdoniji.

Sofija, 9. oktobra. Minister zunanjih del Stanciov je odgovoril na znano noto, ki sta jo poslali Avstrija in Rusija zaradi reformnega programa, s posebno noto, katere vsebina je sledeča: Bolgarska vlada je bila od prvga začetka za načelo, da se mora ohraniti Macdoniji nedotakljivost v njenih natančno določenih mejah; proti tem je izključena vsaka delitev Macdonije po narodnostih. Od teh nazorov, ki se krijejo s členom 3. programa v Münzstegu, se ni Bolgarija nikoli premaknila. Obenem opozarja bolgarska vlada na sledeče odredbe, ki so neobhodno potrebne za uspešno izvršitev reformnega programa v Macdoniji: 1. Natančna določitev teritorijalnih mej, v katerih se naj izvede reformno delo. Delovanje finančne komisije bo moglo na ta način roditi ugodne praktične uspehe za gospodarsko povzdigo prebivalstva. 2. Nova administrativna podrazdelitev po natančni, nepristranski preiskavi po zahtevah dotičnega prebivalstva in po potrebah dežele. 3. Uspešna kontrola o narodnih konfliktih v šolskih in cerkvenih zadevah. Pravična poravnava teh konfliktov bo zmanjšala ali popolnoma odpravila narodne mržnje. 4. Izvede se naj ljudsko štetje. 5. Preosnuje se naj policija in sodne oblasti, ki naj preidejo v evropske roke. Le na ta način se dovede policija do svoje prave naloge, a sodniškom se da neodvisnost. Vse to označuje bolgarska vlada za važne pogoje za pomirjenje Macdonije.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 9. oktobra. Ministrski predsednik Stolypin se je mudil 24 ur pri carju v finskem zalivu. Tem konferenca se pripisuje velik politični pomen. Stolypinovo stališče je zopet utrjeno, a sprememba v njegovem ministrtvu se vkljub temu kmalu izvrši, in sicer izstopita vojni minister Roediger in pravosodni minister Ščeglovitov.

Moskva, 9. oktobra. Pri volitvah v moskovskem okrožju so veleposestniki volili v dmo štiri kadete. Tudi mestni voliči so izvolili štiri voline može, ki pripadajo stranki kadetov. V birokratičnih krogih pričakujejo opozicionalno večino v du, s katero pa se bo dalo pri nekoliko popustljivosti delati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. oktobra.

— Osebnosti. Deželni odbor Kranjski je imenoval g. Viljema Rohrmanna, dosedanega pristava kranjske kmetijske šole na Grmu, za vodjo tega zavoda. — Volonter pri upravitelstvu deželne bolnice v Ljubljani je postal g. Stefan Pogajnik.

— Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je sklenil ustanoviti svoje oficijalno glasilo, ki začne izhajati prihodnji teden. List bo tedi in ime mu bo »Čas«. Vodstvo lista bo imel dr. Triller, urednik pa bo magistratni koncipist Fran Govékar. Pozdravljamo ustanovitev tega oficijalnega glasila izvrševalnega odbora z a loščene n jem, kajti odslej bo vsemu svetu vidno, da ne gre identificirati izvrševalnega odbora »Slovenskim Narodom« in ne bodo nasprotniki več mogli validi odgovornosti za naš list na izvrševalni odbor ali posamične njegove člane. Pa tudi za naš list je dobro, da dobi izvrševalni odbor svoje glasilo, ker se tako pokaže neodvisnost »Slovenskega Naroda« in odpada za naš list izvrševanje različnih časniških poslov, ki jih je doslej opravljal, ker izvrševalni odbor ni imel svojega lastnega glasila. Ob sebi se razume, da bo »Slovenski Narod« tudi v prihodnje n a r o d e n i n n a p r e d e n l i s t, da bo vedno z vne-mo delal na uredništevje narodno-naprednega programa in bo zvesto služil idejam, ki si jih je zapisal na svoj prapor.

— Shod klerikalnih zaupnikov iz ljubljanske okolice je bil sklican na nedeljo ob 3. popoldne v »Rokodelski dom«. Na vabilu je bilo rečeno, da bodeta govorila dr. Susteršič in Povše, a dr. Susteršič ima pred klerikalnimi zaupniki toliko spoštovanja, da jo je v petek odkuril na Dunaj.

— Še enkrat sodna imenovanja na Slovenskem. Že opetovano smo naglašali, da se pod Pitreichom godi slovenskim uradnikom slabše, kakor svoje dni pod razkričanim Gleispachom, dasi je Pitreich pred leti, ko je nastopil svojo visoko službo, pri sprejemu uradništva v svojem govoru naglašal, da pride v deželo z oljkovo vejico v roki in da bo njegova najvišja maksima pravičnost — tako na-

pram uradništvu, kakor napram narodoma, ki bivata v okrožju graškega nadsodišča. Ako je takrat res tako govoril, ne moremo jamčiti. Vemo samo toliko, da se je pred leti, ko je Pitreich prevzel vodstvo graškega nadsodišča, ljubljanskim listom z uradne strani dal na razpologo ekscerpt — seveda slovenski, dotičnega njegovega govora, v katerem se je mož kar cecil same pravičnosti in objektivnosti. Slovenski listi so seveda tak govor priobčeli misleč, da je vendar enkrat zasedel mesto predsednika graškega nadsodišča mož, ki je kot sodnik objektivni in pravičen dovolj, da ne bo pristopen političnim vplivom. No, nepričakovano hitro so se prepričali, da so te nade prazne. Nemški listi namreč tega govora, ki ga je baje imel Pitreich, niti zabeležili niso, iz česar se pač da sklepati, da je bil dotični govor prirejen samo »ad usum Delphini« to je v svrhu, da bi se z njim dipirala slovenska javnost. In da se je Pitreich takoj početka postavil, kakor njegov prednik, pod vpliv nemško - nacionalnih strank, se je pokazalo takoj pri prvem imenovanju sodnih funkcionarjev, a tudi vsa kasnejša imenovanja so jasno pričala, da tudi pri Pitreichu ni toliko merodajna kvalifikacija uradnikov, kakor njihov pripadnost k eni ali drugi politični stranki. Tudi zadnje imenovanje se je izvršilo v tem znamenju. Kako so se po krivici preterirali sposobni slovenski avskultanti, smo pokazali pretekli teden. A to še ni bila edina krivica, ki se je zgodila Slovincem pri tem imenovanju! V Laškem trgu je bilo izpraznjeno mesto sodnika. Na tem mestu je bil preje Slovincem; vobče je bil od pamtikeva pri tem sodišču čigar okoliš je, izvzemaš nemškutarskega Laškega trga, docela slovenski, vsaj eden konceptni uradnik — sodnik ali pristav — Slovincem. Z ozirom na to, da je pri tem sodišču nastavljen pristav Nemeč in da je bil preje sodnik Slovincem, se je pričakovalo, da se bo varovalo »posestno stanje«, na katero se justična uprava tako rada sklicuje, seveda kadar je to v prilog Nemcem, in da se bo imenoval za sodnika Slovincem. Toda justična uprava se ni ozirala na te momente ter je imenovala za sodnika Nemeč Wagnerja. In da bi ji nihče v tej njeni nakanil ne delat zgage, so preje gotovi krogi dali razstrositi vest, da je Wagner umaknil svojo prošnjo, da bi s tem utrdili Slovence v prepričanju, da bo itak na to mesto imenovan slovenski kompetent. To je bil seveda samo humberg v prilog Wagnerju. Za sodnika v Rožeku je imenovan pristav Friedl iz Slovenskega grada. Ta mož je menda eden najnesposobnejših uradnikov v vsem graškem okrožju, njegovi kolegi celo zatratujejo, da je tako »moder, da sliši travo rasti.« Pred leti smo priobčili v našem listu eno njegovih »modrih« razsodb, ki je vzbudila ne samo v pravniških krogih, marveč v vsi javnosti vsled svoje kurioznosti splošno začudenje in veselost. A ta mož, ki je bil — mimogrede omenje-mo — tudi v disciplinarni preiskavi in ki se ne odlikuje z ničemer, kakor z brezmejno nemško-nacionalno zagrizenostjo, je avanziral, njegov starejši kolega dr. Mohorič, ki mu Friedl, kar se tiče sposobnosti in kvalifikacije, ni vreden, da bi mu odvezal jermena na čevljih, pa je bil že dvakrat preteriran. In zakaj to? Ker je član »Nemškega sveta za Spodnje Stajersko« dr. Delpin v Ormožu vprizorič divjo gonjo proti dr. Mohoriču, ki je zakrivil zgolj ta greh, da kot sodni uradnik ni hotel zatajiti svojega maternega slovenskega jezika! Da je dr. Mohorič nele dober sodnik, ampak tudi dober pravnik, dokazuje nebroj njegovih strokovnih razprav v »Slovenskem Pravniku«, čigar marljiv sotrudnik je že leta sem. Pod drugimi pogoji bi se mu tako požrtvovalno delovanje štelo v zaslug, pri nas pa se ga v zahvalo za to in ker je Slovincem, ki se neče izneveriti svoji narodnosti, zapostavlja! To je skandal, ki kriči: do neba! Opozarjamo slovenske poslance na ta slučaj in jih pozivamo, da na kompetentnem mestu poskrbde, da se v bodoče preprečijo taki justični škandali, kakršni so se pravkar zgodili pri avanziranju Friedla in preteriranju dr. Mohoriča!

— Svoje poslanske diete za čas. ko državni zbor ni imel sej, v znesku 1200 K je p o d a r i l poslance dvorni svetnik dr. Ploj največjim in najpotrebnejšim prebivalcem svoje-ga volilnega okraja.

— Novo nemško šolo v Hrastniku otvorijo 13. t. m. Za nadečitelja so dobili kelega Tanzerja z Nižje Avstrijskega. Seveda so že pričeli z uspešnim lovom na slovenske otroke. Slovenski starši ne pošiljajte svojih otrok v to nemščevalnico!

— Celjska kapucinada. Celjski kapucini, ti zlate slednje dobe državnozbornskih volitev dobro znani politični petelini, si niso mogli kaj, kakor se nam poročajo, da bi se v pridigi ne obregnili ob takozvano slovensko

gimnazijo in nje »brezverske« profesorje, seve, vse po informacijah vrednega profesorja ravno tistega zavoda, — Fona! Zato pa ta vrli gospod »kolega«, ki patrom verno raporta, kaj se godi in govori v konferenčni sobi itd., pri kapucinih dobro je in pije.

— Iz laškega okraja: Prva zmag. Vzlic vsemu pritisku in žuganju nemškutarjev, zlasti tudi od ravnateljstva trbovelj. premogokopne družbe je govorilo učiteljstvo v pone-deljek odločno besedo ter izvolilo v okrajni šolski svet kot zastopnika odločno narodnega moža, vrllega, značajnega svojega tovariša gospoda A. Gnusa, nadečitelja na Dolu. Čestitamo neustrašenim možem in zlasti tudi damam, ki se niso uklonili niti pod najsirovejšim pritiskom besnih nasprotnikov. Slava jim!

— V Ravni pri Mariboru se je Slovincem po hudi volilni borbi prvič posrečilo spraviti v občinski zastop dva zavedna slovenska odbornika.

— Nemško politično društvo so ustanovili preteklo nedeljo v Konjicah. Ustanovnega občnega zboru so se udeležili tudi celjski nemškutarji, med njimi dr. poslanec Marekhl. Med zborovalci so bili dr. Kadunig, dr. Abroschitsch, Wenscheg, Werbnig itd., sami najpristnejši Nemei, kakor kažejo že njihova imena!

— Imenovanje. Deželni šolski svet nižnjavstrijski je imenoval izprašaneja proforskega kandidata g. Hinke Klešnika namestnim učiteljem klasične filologije na gimnaziji v XVII. okraju na Dunaju.

— Iz šolske službe. Učiteljica g. Marija Levstik pri Sv. Petru v Ljubljani je dobila zaradi bolezni dopust, na njeno mesto pa pride absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Antonija Adamič kot supletinja. Namesto obolele učiteljice gđ. Marije Škerjane, ki je dobila dopust, pride absolvirani učiteljski kandidat g. Alojzij Kolenec kot suplent v Zagorju. Istotako je obolel nadečitelj g. Leopold Armič na III. mestni slovenski ljudski šoli v Ljubljani in dobil dopust, na njegovo mesto pa pride absolvirana učiteljska kandidatinja in volonterka gđ. Karolina Šinkovec kot supletinja.

— Iz gledališke pisarne. Nocoj (par) se vprizori drugi Massenlova velika opera »Manna« z damami Collignon, Škrdlilovo, Groszovo in Borzewsko ter gospodi Jastržbskim, Kondrackim, Hajekom, Kratochwilom, Bukšekom in Valvarjem. — Vodstvu slovenskega gledališča so došle v zadevi gledaliških listov nekatere pismene želje, na katere bi bilo nemogoče posamezno odgovorjati. Kakor se je bilo že objavilo, stane abonent na gledališke liste za vsjo sezono 3 K, posamezni list pride torej na 3 vinarje, kar gotovo ni amogo, ako se pomisli, da so troški tiska znatni in da se listi dostavljajo na dom. Slavno občinstvo blagovolno upoštevati težavno stanje gledališča ter dejstvo, da je abonent na gledališke liste povsodi, tudi pri ljubljanskem nemškem gledališču, v navadi. Kdor torej želi prejemati gledališke liste, naj to po dopisnici javi gledališkemu vodstvu ali pa naj pusti svoj naslov v Sešarkovi trafiki v Šelenburgovih ulicah.

»Slovenska Matica«. Iz uradnega poročila o 153. odborovi seji dne 25. septembra posnemamo: Predsednik prečita pismo dosedanega društvenega predsednika, g. e. kr. deželnega šolskega nadzornika Fr. Levca, dd. Ljubljana, 17. julija t. l., v katerem javi, da je s tem dnem odložil mesto društvenega predsednika in obenem izstopil iz društvenega odbora. Zato treba volitve predsednika. Predsednik odredi volitve po listkih in imenuje za skrutinatorja odbornika g. ravnatelja Senekoviča in dr. Požarja. Vseh odbornikov s predsednikom vred je navzočih 27. Stirje odborniki izjavijo, da se ne udeležijo volitve. Odanih je bilo 22 glasov. Teh je dobil g. dr. Ilešič 17, g. Perušek 1 glas; 4 glasovnice so bile prazne oddane. Predsednik javi skrutinij in konstatira, da je voljen odbornik, e. kr. učiteljši profesor, g. dr. Fran Ilešič za predsednika za tekočo dobo, nakar mu med občinom odobravanjem in ploskanjem odbornikov iskreno čestita in ga pozove, da prevzame predsedništvo. Novi predsednik zavzame predsedniško mesto, se zahvali za izkazano mu zaupanje ter prosi, da ga g. odborniki krepko podpirajo pri delovanju v prosepah »Matic«. I. društveni podpredsednik, g. Grasselli predlaga, da se odstopivšemu predsedniku, g. deželnemu šolskemu nadzorniku Frančišku Levcu za njegovo 25letno požrtvovalno delovanje v korist društva izreče pismena zahvala. (Soglasno sprejeto). Predsednik prosi odbornika g. dr. Ivana Tavčarja, da referira o zadevi Knez-prof. Jesenko-Matica. Prof. Jesenko zahteva izročitev ene tretjine delnic »Narod-

(Dalje v prilogi).

ne tiskarne, ki jih je doslej uživala »Matica«, in povračilo, oziroma valuto realiziranih kuponov od 1891. l. počeni, do vstetega 1905. l. od 12¹/₆ deležev v iznosu per 1110 K. Po daljši debati, katere se udeležijo gg. Milčinski, dr. Ušeničnik, Sušnik in dr. Detela, se sklone, da se vseh 37 akcijskih izročil g. dr. Tavčarju v svrhu, da jih vroči gg. legatarjem, odkloni pa se povračitev realiziranih obresti. Tajnik poroča, da je deložna vlada z dopisom dd. 8. avgusta t. l. št. 13.277 nakazala od c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z odklopom z dne 24. aprila 1906, št. 11.631 zagotovljeno letno podporo v iznosu 1000 K. Poziv na nabiratelje krajepisnih imen po slovenskem časopisju, naj pošljejo svoje zbirke, je imel neznaten uspeh. Tajnik poroča nadalje o pogodbi, ki so se sklenile z ljubljanskimi tiskarnami in tiskarno A. Gabršček v Gorici glede tiska društvenih publikacij, nadalje o pogodbi s tovarnarjem g. Ivanom Bonačem glede vezave in ekspedicije knjig. Predsednik stavi predlog, da se za društvene hrvaške člane še letos izdaj slovensko-hrvaški slovarček, ki ga je sestavil g. profesor Koprinski in ki sta ga aprobirala in razširila on in odbornik g. prof. Perušek. (Sprejeto).

»Narodni knjigarnik« v Ljubljani in »Slovenski knjižari« v Trstu se poveri komisionalna prodaja društvenih publikacij. »Društvo slovenskih profesorjev« se prepusti druga društvena sora v uporabo.

»Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« ima jutri v petek 11. t. m. ob šestih zvečer odborovo sejo v uredištvu »Slovenskega Naroda«. Pozivljamo vnovič gg. odbornike, da zanesljivo pridejo k sebi, ker je na dnevnem redu posvetovanje o zelo važni zadevi.

Političnemu, gospodarskemu in izobraževalnemu društvu za »Vodmatski kraj« vpsolali so prostovoljne prispevke sledeči poštvoljni sodeljenci: G. Ivan Hribar, župan 10 kron; g. dr. Karel Triller 10 K; g. Iv. Knez 10 K; g. Apolonija Škrjanc 10 kron; g. Andrej Senekovič 4 K; g. dr. Fran Windischer 2 K; g. Karel Skupnjak 3 K; »Neimenovani« 2 K; skupaj 51 K; za kar se društvo najtopleje zahvaljuje.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« naznanja svojim izvršujočim članom in cenjenim gospodom, kateri žele pristopiti k društvu kot pevci, da so od sedaj naprej vsako sredo in četrtek točno ob polu 9. uri zvečer pevske vaje.

C. kr. popotni pouk v pletarstvu in vrbovju za osrednjo Kranjsko in Ljubljani. Po predlogu ravnateljstva c. kr. umetno obrtno strokovne šole v Ljubljani, vodstva ces. kr. vzorne delavnice za pletarstvo na Dunaju in po želji nekaterih občin, oziroma lokalnih komitejev ob Savi, je ugodilo ministrstvo za uk in bogočastje z razpisom z dne 24. julija 1907 št. 29604, da se pletarski oddelek na umetno obrtno strokovni šoli v Ljubljani opusti in se spremeni v popotni pouk z glavnimi sedežem v Ljubljani in podružnicami v Dolskem in v Dolu, pozneje pa tudi v Smartnem pod Šmarno goro, kjer naj se pouk od novega leta 1908. prične. S to izpremembo je ustregla vlada, v dotičnih krajih že dolgo gojenim željam. Vodstvo vsega pletarskega pouka je poverjeno c. kr. vzorni delavnici za pletarstvo na Dunaju; njen zastopnik za osrednjo Kranjsko je pa bivši delovodja pletarskega oddelka na c. kr. umetno obrtno strokovni šoli v Ljubljani, g. Josip Baran. Pouk v Dolskem in v Dolu se prične ta teden in bode v začetku 3 dni v Dolskem in 3 dni v Dolu. V tečaj se bodo sprejemali: a) redni učenci, b) izredni učenci, c) soro obvezniki in dečki, ki se hočejo pripraviti za poznejše pletarske obrtnike ali domače delavce.

Boj z vstaji v mirnem času. Iz Cvibljje pri Trebnjem na Dolenjskem se nam piše: Bilo je v noči od 29. na 30. septembra, ko je tukajšnji stražmojster g. Ivan Srpan opravil svojo službo v Trebnjem. Večkrat popred se je zgodilo, da so tukajšnji fantje v svoji razposajenosti več noči močno razgrajali, vsled česar se je prebivalstvo pritoževalo. Tudi ta večer so hoteli opetovano pokazati svojo sirovost. Takoj po 11. uri, ko so bile vse gostilne zaprte in videč na patroli samo stražmojstra g. Srpana, začele so se vsipati različne sirove psovke. G. stražmojster je kot poklicani čuvar javnega miru in reda posvaril to drhal, broječo do 14 razgrajalcev, naj mirujejo in se odstranijo z mesta. Nato so se čuli pogovori: »Saj bo hudič samo enega predrl in potem mu bomo že pokazali.« Stražmojster je na to pretepen takoj poklical še dva orožnika na pomoč. Tolpa se je pomikala polagoma skozi Trebnje proti Pristavi. Vpitje in razgrajanje je bilo vedno močnejše, položaj nevarnejši. Treba je bilo mir napraviti s silo. V trenutku naredi orožniška patrola takozvani bodalni napad in začeli so

padati udarci orožniških kopit kakor toča na sv. Urha dan in to največ po tistem delu telesa, kjer izgubi hrbet svoje častno ime. Čulo se je bridko stokanje in kakor pomladanski kebrsi so se razgrajali poizgubili hitro po nujnih in travnikih, zapustivši na bojišču nekaj klobukov. Hočeš, nočeš, so morali odnesti zadete bunke, o kojih sedaj bridko tožijo, a ostanejo pa le trdi korenjaki, ti trebanjski vstaji, ker nihče si ne upa k zdravniku.

Veliko vinskih trgategv prirede rodoljubi v prid družbi sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 13. vinotoka v Laškem trgu v prenovljenih dvoranah »Pivnice § 11« v Laškem trgu.

4 panje je ukradel neznan tat posestniku in gostilničarju Antonu Strukeljcu v Trati pri Št. Vidu nad Ljubljano, in jih nesel pod bližnji kozolec, kjer je pomoril čebele z žveplom. Tatu je pa moral nekdo motiti, ker je pustil pod kozolec ves med. Skode ima Strukelj 80 K.

Zelezniška nesreča. Na železniški progi Zagreb-Reka se je blizu kraja Klanca utrgala velikanska skala, ki je padla na stroj tovrnega vlaka. Stroj je ves razbit, istotako tudi 16 voz, ki so zdrčeli v prepad. Ražen je samo neki zavirač. Vzrok nesreče so madžarski inženjirji, ki so samo dobro živeli in se zabavali po Opatiji in Reki, pri tem pa ničesar delali, za kar so bili bogato plačani.

Nesreča pri elektriki. Cerkovnik Ivan Notar na Reki je snažil v cerkvi električne svetilke. Na neznan način je prišel v dotiko s tokom, ki ga je na mestu ubil. Njegov brat, duhovnik v isti cerkvi, mu je prišel na pomoč, a tudi njega je tok tako strašno zadela, da je komaj mogel poklicati ljudi, da so ga rešili.

Prva vipavska vinorejska zadruga. Iz Vipave se nam piše: V nedeljo, dne 6. t. m. se je vršil v Vipavi pod predsedstvom graščaka g. Karla Mayerja ustanovni shod »Prve vipavske vinorejske zadruge«. Zborovanje se je udeležilo vkljub slabemu vremenu lepo število vinogradnikov iz cele vipavske doline. O namenu in pomenu vinarških zadrug je govoril g. učitelj Fr. Mercina, a za tem še poslanec »Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani«, g. Rožman. — Ko so vsi navzoči soglasno sklenili, naj se osnuje gori imenovana zadruga, prebral in pojasnil je g. Rožman tukajšnjim razmeram primerno sestavljena pravila, ki so jih zborovalci točko za točko odobrili. V prvo načelstvo so izvoljeni gg. Karl Mayer, Anton Hrovatin ml., Fran Mercina, Ivan Mesesnel in Ivan Ferjančič. Prošnja za vpis v zadržni register se je že odposlala deložnemu sodišču v Ljubljano. — Zadruga bo v najkrajšem času pričela delovati, nakar že sedaj opozarjamo p. n. gospode gostilničarje in druge odjemalce, ki si žele naročiti vipavska vina. Kapljica je letos izborna, a tudi veliko je je. Do zadnjega časa so bila vipavska vina le malo poznana, a letos so izvedeli celo na Dunaju zanja. Ravno te dni mudi se v Vipavski dolini neki dunajski vinski trgovec, ki je že nakupil nad 2500 hl vina. Kdor želi kakih informacij o vinski kupčiji na Vipavskem, naj se le obrne na novo ustanovljeno »Prvo vipavsko vinorejsko zadrugo« v Vipavi, katera mu radevolje da vsa tozadevna pojasnila.

Roman zaljubljenih vdove. V Zagrebu živi 64letna vdova Ana Czalonka. Čas ji je tekem zadnjih let pobelil lase in nagubančil obraz. Srce je pa še vedno ostalo mladostno živo in Ana Czalonka, ki je drugače premožna žena, ni ničesar bolj želela, kakor da bi se omožila z mladim možem. Za vse te njene bolečine je pa izvedel delavec Ivan Tkalec. Vič. Sel je k njej in ji izbranih besedah pripovedoval, da bi jo rad vzel v zakon mlad lep nadporočnik. Czalonka se je že videla gospo nadporočnico in je Tkalec, ki je pravil, da nadporočnik prosi za denar, izdajala tekem časa 14.000 K. Vsled tega je stal Tkalec v ponedeljek pred sodiščem. Vdova je povedala, da je dobivala vedno pisma od nadporočnika Mija Draškoviča, ki jo je v vsakem prosil za denar, katerega mu je ona tudi vselej poslala po Tkalecu. ki je seveda obdržal denar zase — kakor je tudi Draškovičeva pisma sam pisal. Zenitev je Tkalec vedno odlagal, kar je vdovo nekoliko vznemirjalo, češ, kaj bo, če pojde denar tako iz hiše. Kakor strela z jasnega jo je zadela vest, da je nadporočnik umrl v bolnišnici na Dunaju. Vsa žalostna je oblekla žalno obleko in naročila maše zadušnice, pri katerih je bil tudi Tkalec, ki so mu teklo krokodilske solze iz oči in se nikakor ni mogel potolažiti. Oboževalec je izjavil pri obravnavi, da se ne čuti krivega, vendar je bil obsojen na 6 mesecev ječe. Starost — norost!

Izredni občni zbor »Društvene godbe ljubljanske« se vrši — kakor že objavljeno jutri, ob 8. zvečer v salonu hotela »Ilirija«. — Čl.

podporni člani se pozivljajo, da se tega izrednega občnega zbora glede na njegov pomen in važnost udeležijo v največjem številu.

Danes je 50 let, odkar je umrl Josip Ressel, izumitelj parniškega vijaka. Ressel je umrl v Ljubljani kot pomorski subintendant. Po njem je imenovana cesta od jubilejnega mostu v smeri proti južnemu kolodvoru.

Plasna šola v hotelu »Ilirija« se otvori v nedeljo popoldne pod vodstvom plesnega učitelja gospoda Adolfa Pračka, ki bode letos nudil obiskovalcem najnovejše plesne.

Otrok utonil. V Dravljah je je utonila 2 letna Pavla Toni, ki jo je imela Marija Strukelj na reji. Otrok je padel v apneno jamo, kamor se je vsled deževja nateklo vode pol metra na visoko.

Politično in gospodarsko društvo »Zora« v Kamniku ima dne 12. t. m. svoj društveni občni zbor po nastopnem dnevnem redu: 1. P. zdrav predsednika 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajničarjevo. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev dveh računopreglednikov. 6. Razni predlogi in nasveti, kar se daje zlasti društvenim članom iz okolice v vednost.

Velikega gobana Jurčka je našel Z. Zavrl iz Mojštrane 8 t. m. v Črni gori. Tehtal je 1 kilogram 60 dekagramov. Še večjo srečo je imel 15. m. m., ko je v treh urah nabral 67 kilogramov užitnih gobanov.

Nemški »Schulverein« hoče brezplačno posijati in posejati onim nemškim rodbinam, ki samujejo v drugorodnih krajih, nemške knjige in jih vzpodbujati s tem k narodnem občanku. Kdaj pridemo mi Slovenci do tega, da se bomo brigali za tisoče naših rojakov po tujih krajih, da se ne raznaroda?

Iz Medvod se nam piše: Dne 9. oktobra je bil tu pogreb, splošno poznane gospe Marije Kavčič, soproge bivšega c. kr. poštarja gosp. Lovrenca Kavčiča v Medvodah. Spomnila je bilo preteklo 50 let od njune poroke. Vsled smrti ljube vnukinje nista praznovala zlato poroke. Starejši izletniki in ljubljanci, se gotovo še spominjajo, dobro znane nekdanje gostilne pri »Pošti«. Pokojnica je bila mirnega značaja in precej naprednega mišljenja. Blag ji spomin!

»Sokol« v Idriji bo dne 19. in 20. vinotoka praznoval svojo desetletnico. Na predvečer dne 10. bo v čitalniški dvorani dramatična predstava in potem koncert. Dne 20. bo tekmovalna telovadba, slavnostno zborovanje, skupni obed, javna telovadba in ljudska veselica.

Pri Kočevju v Lienzeldu je baje večerj utonilo 8 ali 9 ljudi. Podrobnosti o nesreči nam še niso znane.

Umor in samomor. Danes zjutraj je v Trbovljah žena nekega prevzemalca lesa svojim trem otrokom po odhodu moža prerezala žile na vratu in nato sama sebi tudi na vratu. Zgodilo se je kakor rečeno zjutraj zgodaj, ko je otroke umila in oblekla. Žena je bila baje slaboumna. Mož se je sicer čudil izredni marljivosti svoje žene, a sumil ni ničesar, dasi bi moral nanjo paziti. Natančnejši podatki še nimamo.

Pozor slovenski kupci! Pri Sv. Petru pod Mariborom so vsako s hišo, vinogradom, njivo, vrtom, gozdom, travnikom in pašnikom vred. Vinogradi imajo najlepšo lego, deloma ameriški, deloma pa star nasad, poslopja so dobro ohranjena in le malih popravil potrebna. Kupne pogodbe napravi prodajalec brezplačno in izvrši tudi sam prepis lastnine v zemljiški knjigi. Posvetva so na prodaj samo slovenskim kupcem. Pojasnila daje gospod dr. Fl. Kukovec v Mariboru, Wildenraingasse 11.

Gratično Vurberg pri Ptujju je kupil češki plemenitaš grof Herberstein za 540.000 kron. Dosedanji oskrbnik Adametz, ki je bil zagrozen nemški in strasten agitator pri volitvah za nemški stranko, »Stajerčevo« stranko, je moral takoj zapustiti svojo službo. Ker je grof Herberstein Čeh, bo gotovo pri volitvah volil s Slovenci. S tem so postale šanse za slovenski zmago pri volitvah v okrajni zastop ptujski zopet ugodnejše.

Nepravilni narednik. Krojaški pomočnik Ivan Lisenc v Mariboru je v dobri volji zamenjal obleko z nekim narednikom in potem na cesti ozmerjal četovodjo, češ, da mu ni prav sautiral. Četovodja je pa spoznal nepravlega narednika in ga naznanil pri policiji. Zagovarjati se bo moral Lisenc pred sodiščem.

Vojna uprava kupi loco preskrbovalno skladišče Maribor 3720 stotov pšenice in 8970 stotov rži skladiščne kakovosti. Kolkovane prošnje je vložiti do 24. t. m. pri intendantu 3. voja v Gradou.

— Nesreča pri železnici. Dne 8. t. m. zvečer je bil na postaji Selzthal na Gornjem Štajerskem povožen

sprevodnik c. kr. drž. železnice gosp. Andrej Mišic, bivajoč v Bischofshofnu, doma iz Bovca na Primorskem. 20 minut po dovršeni nezgodi je Mišic umrl in zapustil šestero neodrastlih otrok in ženo. Pokojni Mišic je brat vpokojenega uradnika c. kr. državne železnice gospoda Antona Mišica v Steinaohu in je bil vesekdar zaveden Slovenec. Zemlja mu bode lahka.

Strela je ubila v Šmarju pri Jelšah Blaža Čuješa, ki je vedril z dvema prejšičema pod topolom. Prešiča je puh omamil.

Stari vojaški kazenski zakon. Garnizijsko sodišče v Celovcu je obsodilo topničarja M. Ploderja zaradi kršenja subordinacije na smrt s svincom po § 146. starega vojaškega kazenskega zakona. Poveljstvo 3. voja v Gradou je obsojenca pomiloščilo temu spremenilo smrtno kazen v dveletno ječo.

Gozen uboj se je zgodil v soboto, 5. oktobra, v Lovranu pri Opatiji. Juri Benedikt, Slovenec, star 32 let, doma na Sp. Štajerskem, je zadnji čas služboval pri mesarskem mojstru Antonu Smariču v Lovranu. V soboto je popival v družbi nekaterih Slovencev in šel z njo tudi v gostilno k Urnu. Družba je prepevala v slovenskem jeziku, kar ni bilo všeč nekim Nemcem, ki so začeli slovenske goste zbadati in izživati. Ti seveda niso molčali. Ker je bilo Slovencev dosti več, kakor Nemcev, so se ti umaknili in po razbojniško prežali na priliko, da bi pokazali in uveljavili svojo nemško kulturo. Kasno ponoči, ko se je slovenska družba razšla, so Nemci umorili Jurija Benedikta. Napadli so ga najbrž zavrtno in ga ubili — glavo ima vso razklano — in potem mrtvega ali onesvečenega vrgli v morje, kjer so ga ljudje našli šele večerj zjutraj. Morilce zdaj zasleduje sodnija. To razbojniško ubojstvo je prav primerna reklama za zdravilišče Lovran, kjer zapoveduje iredenta, dasi je večina prebivalstva hrvaška. V Lovranu sploh ničesar ne store za varnost. In to naj bo zdravilišče? Daleč od njega, kar slovensko misli.

Gost.

Slovensko gledališče v Trstu. V nedeljo je bila v Trstu otvoritvena predstava nove sezone. S tem dnevom je začela za Trst nova gledališna era. Dosedaj je bil namreč ensemble sestavljen iz samih diletantov, kar ni več odgovarjalo kulturnim potrebam tržiškega Slovenstva. Uvažuje to dejstvo, je sklenilo — kakor znano — »Dramatično društvo« angažovati nekoliko igralcev-strokovnjakov, ki bi prevzeli glavne vloge in poučevali diletante. Posrečilo se mu je tudi pridobiti za našo Talijo štiri umetnike, namreč gg. Verovška, ki je obenem režiser, Lesiča in zakonska Veble. Umevno je torej, da je nedeljska predstava privabila v gledališče veliko množico ljudi, ki so vsi čutili pomen te nove pridobitve na kulturnem polju. Igrala se je burka »Prvi«, ne ravno izbran komad. Občinstvo je bilo navdušeno. Obiskalo je gledališče okoli tisoč ljudi. Pridohodnji se igra v nedeljo, in sicer »Gospod Jakob«.

O Primožu Trubarju je govoril večerj na občnem zboru nemško-evangelške zveze za »Vzhodno marko« v Trstu dr. Otmav Hegemann, evangeliški župnik iz Ljubljane. Tako čitavo »Balkanu«.

Življenja se je naveličala v Trstu 31letna vdova Marija Spadaro, ker jo je njen ljubi neprestano trpinčil. Zato je zažgala ogelje v sobi in sobo zaklenila. Našli so jo že v zadnjih zdihljajih, vendar se je zdravniku še posrečilo jo rešiti.

Kaznovana samovoljnost. Dva voznika v Trstu sta pripeljala s težkimi vozovi drug proti drugemu. Ker se ni hotel nobeden umakniti, sta se začela pripraviti in potem biti z bičem. Tu je prvi skočil v drugega in ga vrgel z voza, da si je zlomil nogo. Ranjenca, ki se piše Andrej Petrič so prepeljali v bolnišnico, nasprotnika Antona Collantija je pa vzel policaj seboj.

Slovensko akademsko društvo »Slovenija« na Dunaju pridedi prvoletniki večer v torek, dne 15. t. m. v restavraciji »zum Grünen Tor«. (VII. Lerchenfelderstrasse). Slovenski gostje in prijatelji »Slovenije« dobrodošli!

V Braziliji se branilo tujcev, zato so zadnji čas poostri postavili glede izgona priseltnikov. Izzeno se po tem zakonu vsi oni inozemci, ki so splošno nevarni javnemu miru in redu, ki so bili predkaznovani radi kakega sramotnega delikta, in po oni, katerim se uradno dokaže pohajkovanje in sovodstvo. Izjema je pa pri onih priseltnikih, ki so najmanj dve leti nepretargoma v deželi, ali tudi pri krajšem bivanju, ki so si vzeli za žene domačinke Braziljanke in imajo kakega sina Braziljanca.

Semenj. Dne 9. t. je bilo na sejm priganjih 39 volov, 166 krav in telut skupaj 205 glav. Kupčija je bila prav slaba.

Sestanek pri Dalmatincu (Sodniške ulice), o katerem smo že poročali, bo v soboto in v ponedeljek ob 7. zvečer, v nedeljo pa ob 10. dopoldne.

Bogati izseljenec. Včeraj je na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Kržan prijel tri mlade fante, ki so se hoteli izseliti v Ameriko in se s tem odtegniti vojaški sukni. Aretovanci so: Ivan Orlič, roj. 1884. v Lipsenu pri Ložu, Ivan Debevec roj. 1885. ravnatelj in Ivan Žnidaršič roj. 1887. tudi v Lipsenu. Vsi trije so se prvotno izgovarjali, da gredo dela iskat na Koroško, pozneje je pa Orlič skesano priznal, da je potrjen k vojakom, a jo je hotel, kakor njegova tovariša odkuriti v daljni svet. Vsi trije skupaj so imeli pri sebi 2851 K denarja. Izročili so jih sodišču.

Ponovljen razglas. Mestni magistrat je izdal vsled mnogih pritožb, da nekateri gosti še vedno vodijo pse v gostilne in kavarne, nov razglas, s katerim ta razvada prepoveduje. Gost, ki pripelje s seboj psa, bode po cesarski naredbi iz leta 1854. ravnotako kaznovan, kakor gostilničar, ali kavarnar, ki to trpi. S tem naj bodo tedaj interesenti obojestransko opozorjeni.

Piko sta imela dva pekovska pomočnika na pekovskega mojstra g. Matijo Zalarja, katerega sta predsočnojnij, ko se jima je nudila ugodna prilika, v Latermanovem drevoredu napadla, ter ga na glavi in rokah znatno poškodovala. Oba bodeta svoj pogum morala kazati tudi pred sodiščem.

Izgubljene in najdene reči. Izgubljena sta bila včeraj dva mala ključka za kovčeg na potu od glavne pošte do Cevljarskega mostu. Pošteni najditelj jih naj odda v vinotoču v Sodnijskih ulicah št. 4. — Ga. Kristina Morojeva je izgubila zlato zapestnico liki verižica, v kateri je bil vdolan zlat s črkama V. M., vredno 40 K. — Cevljarski pomočnik Fran Fojan je izgubil prost bankovec za 20 K. — Moški prstan se je našel v restavraciji pri »Zvezdi v Sp. Šiški. Dobi se pri g. Mariji Žlebnik, Spodnja Šiška št. 173. — Šolska učenka Viktorija Prohinar je našla malo svetlo žensko ročno torbico, v kateri se nahaja žepni robec. Lastnica jo dobi pri vrtarju v justični palači.

»Društvena godba ljubljanske« priredi danes v četrtek v meščanskem hotelu »Lloyd«, na Sv. Petra cesta, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

Jugoslovanske vesti. »Slovenski Jug« začne izhajati ponovno! Iz Belgrada nam piše naš poročevalec: »Slov. Narod« je že nekolikokrat grajal nerednost pri izhajanju belgrajskega »Slov. Juga«, a v eni poslednjih številki je prišel do prepričanja, da »Slov. Jug« sploh ne bo več. To mnenje je opravičevalo dejstvo, da »Slov. Jug« že skoraj pol leta ni izšel. Ali zaspal ta jugoslovanski organ vseeno ni, nego se ravno sedaj vzbujka k novemu življenju. Navdušenje se ni poleglo, ali so bile ovire tolike, da je list res moral za nekaj časa pretrgati svoje izhajanje. Te ovire so sedaj odstranjene in najdalje čez pol meseca začne »Slovenski Jug« ponovno izhajati. Pripravljana dela so v polnem teku, volje do dela je pa tudi dosti, a sestavljena je že tudi redakcija. — ut.

— Hrvaško pismo na Björnsona. Znano je, da je slavni pesnik norveški Björnson mirovno kongresu v Monakovem, ki ga je povabil k udeležbi, poslal pismo, v katerem jo odklonil to povabilo, utemeljujoč ta korak s tem, da neče priti v dotiko z madžarskim naučnim ministrom grofom Apponyjem, ki se hlina napram inozemstvu navdušenega pristaša mirovne ideje, doma pa je najokrutnejši zatiratelj in preganjalec vseh nemadžarskih narodov. V tem pismu se Björnson zavzema v prvi vrsti za zatiranje Slovake. Ker se v tem pismu pesnik ni dotaknil Hrvatov, ki takisto ječe pod madžarskim nasilstvom, priobčuje revija »Hrvatska Smotra«, ki jo izdajajo in urejajo pristai starčevsčanske stranke, pismo na Björnsona, kjer se ga prosi, naj se pred svetom zavzame tudi za tlačeno Hrvaško. To pismo, ki je samo na sebi dovolj interesantno, je zanimivo tembolj, ker se v njem govori o »Hrvatih, Srbihi, Bolgarih in Slovenceh«, o »velikem Strossmayerju« in o »Srbihi«, ki negujejo isti književni jezik, kakor Hrvati.« Starčevsčanci do sedaj niso priznavali Srbov in so zaniževali srbsko narodno ime, a takisto tudi niso sodili naš priznalno o Strossmayerju. No, pismo na Björnsona, v katerem se priznavajo Srbi in se polhvalno omenja Strossmayer so pisali Starčevsčanci in ga tudi priobčili v starčevsčanski reviji. Ali pomenja to preokret v politiki starčevsčanske stranke? Da bi le tako bilo, zakaj ta korak bi moral vsak pošten jugoslovanski rodoljub pozdraviti z odkritosrečnim veseljem.

Zedinjenje kvarnerskih otokov z Dalmacijo. V dalmatinskem dež. zboru je poslanec Milić 4. t. m. vložil predlog, naj se kvarnerski otoki odcepijo od Istre in združijo z Dalmacijo, kateri pravno pripadajo. Ti otoki so od nekdanj spadali k Dalmaciji, šele l. 1814. jih je avstrijska vlada odločila in priklopila mejni grofiji Istri.

Hrvaška ljudska napredna stranka je imela v nedeljo 6. t. m. svoj letni občni zbor v Oseku v Slavoniji. Udeležilo se je shoda nad 700 zaupnikov. Najštevilnejše je bil zastopan kmetški stan. Iz Dalmacije je prišlo odposlanstvo hrv. demokratske stranke s predsednikom dr. Smodlako. Shod je med drugim sklenil združitev hrv. ljudske napredne stranke z demokratsko stranko v Dalmaciji. Obširnejše poročilo v tem znamenitem shodu nam pošlje naš zagrebški dopisnik. Čudimo se, da na tem shodu ni bila zastopana naša narodna napredna stranka, dasi je hrvaška ljudska napredna stranka najbližja tako po programu, kakor po načelih, ki jih zastopa, naši slovenski narodno-napredni stranki!

Novo poslopje srbske skupščine, za katero so nedavno tega položili temeljni kamen, se v kratkem prične graditi. Dražba stavbnih del bo 19. t. m. Novo skupščinsko poslopje bo zgrajeno na Bataldžamiji in bo stalo 500.000 dinarov.

*** Drobne novice.** Princu Arzenu Karagjorgjeviću, bratu srbskega kralja, je podaril ruski car zlato sabljo v priznanje njegovih junaških činov v rusko-japonski vojni. Sablja ima carjeve začetne črke in napis: »Za junaštvo!«

Španski kralj in kraljica se pripeljeta na Dunaj preko južne Francije in severne Italije. Kraljica mati se pripelje iz Pariza, kjer se mudi dva dni.

Pasivna rezistencija železničarjev. Včeraj se je pasivna rezistencija, ki je bila že nekoli čez teden dni, v častni izidov pogajan, zopet poostri. Železničarji z napetostjo pričakujejo današnjega dne, ko baje pade odločitev.

Gospa Toselli ni hotela sprejeti odposlanca saskega kralja, ki ji je hotel ponuditi 40.000 letne apanaže, ako takoj izroči princezino Moniko.

Samomor. V Brodu ob Savi je skočil nadporočnik Voldecki pod vlak, ki ga je strašno raztrgal.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nadležni gost. V Bončarjevo gostilno v Ljubljani je prišel dne 27. julija t. l. delavec Jakob Gross, ter počel razgrajati in goste nadlegovati. Čeravno so ga odpravili, vrnil se je zopet. Zaradi ljubelega miru so bili primorani poklicati stražnika, ki je Grossa odpravil. Ko ga je pa hotel odvesti na osrednjo stražnico, zagrabil je Gross stražnika za bluze. Stražnik se ga ni mogel otresti, šele s pomočjo drugega stražnika je bilo možno nasilnika aretovati. Med potjo na magistrat in med gori opisanimi dogodki psoval in obkladal stražnika z različnimi psovki. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

Ukleniti se ni pustil. Dne 17. septembra t. l. aretoval je orožnik v Planini delavec Pavla Lukiča, ker je od hiše do hiše beračil. Ko ga je hotel ukleniti, mu ni bil kos. Morala sta mu priti orožniški stražmojster in postajevodja na pomoč. Med potjo k okrajnemu sodišču je Lukič očrnike zmerjal s smrkavci in jim grozil, da jih po prestani kazni umori. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Za pijačo ni hotel dati. Fanta Anton Volčič in France Vrtačnik sta v Volčičevi gostilni prigovarjala Antonu Zupančiču, posestnika sinu iz Bukovice, naj da za pivo, ker je iz dobre hiše. Zupančič se je temu branil in je odšel. Omenjena fanta sta stopila za njim, in ga vabila nazaj v gostilno. Obdolžene je pa potegnili! nož in najprvo sunil Vrtačnika na to pa se Volčiča. Prvega je lahko, a slednjega težko ranil, ker ga je sunil v desno podlehniko. Zupančič se zagovarja, da je to v jezi učinil na izzivnje: »Smrkovec, pojdi spat.« Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Svate napadel. V Oblakovi gostilni na Viču je bila dne 14. julija t. l. svatba. Tje so prišli tudi vaški fantje, katerim je ženin Martin Pihler plačal sodček piva. Ko so se okolo polnoči svatje vračali domov priteklo je z drugimi fanti za njimi Andrej Intihar, mizarjski pomočnik, oborožen s stolom, ter je vdaril nevestino mater Marijano Sparovec po roki s tako silo, da ji je zlomil kost leve podlehnicice. Obdolžene priznava, da je nekoga od svatov vdaril, ne ve pa koga. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

Slovenski In Slovenke! Ne žalite družbe sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

Ivan Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica. Naslovni list risal Hinko Smrkar. Strani 96. Cena 1 K 40, po pošti 10 vinarje več.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigarni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje, 10. oktobra. Škoda, ki jo ima gornjegradska graščina ljubljanskega škofa vsled lahkoniselnosti sklenjene pogodbe z židovsko laško tvrdko Feltrinelli, znaša, kakor je izračunal neki ugledni gozdni tehnik, okrog 4 milijone kron. Gozdni komisar v Celju je že pred leti hotel napraviti konec neracionalnemu gospodarstvu v škofjih gozdih, a je moral to opustiti, ker je imel škofov oskrbnik mogočno zaslonbo v Gradcu in na Dunaju. Pred vsem mu je baje šel na roko neki visoki gozdni uradnik Gutenberg. Predno se je odločil škof Bonaventura uvesti preiskavo radi zavojnega gospodarstva v Gornjem gradu, je bil pri njem v Ljubljani vodja politične ekspoziture v Mozirju dr. Emil Lubec. Škofova graščina v Gornjem gradu je baje v takšnem položaju, da bo jo težko rešiti gospodarske katastrofe.

Kočevje, 10. oktobra. Med ponesrečenci, ki so utonili včeraj v Rinzi, je bilo 6 moških in 2 ženski. Peljali so se iz Banjeleke v Kočevje. V bližini Rinze so zašli s ceste in prišli v močan vodni tok, ki jih je odnesel. Utopila sta se tudi 2 konja. Ponesrečenci so bili na poti v Ameriko.

Dunaj, 10. oktobra. Vodja moravskega nameštništva dr. Hermann P. Pillersdorf je danes jutraj umrl. Dosegel je starost 58 let.

Dunaj, 10. oktobra. Cesarjevo zdravje ni baš najboljšje. Cesar včeraj in danes ni nikogar sprejel razen oseb iz svoje najbližje okolice, kakor grofa Montenuovo, barona Schissla in grofa Paara. Katar, združen z mrzlico, je bil včeraj najhujši. Danes je cesarju baje dosti bolje.

Dunaj, 10. oktobra. Cesar se danes bolje počuti. Danes pride k njemu prof. dr. Neusser.

Budimpešta, 10. oktobra. V bližini Pešte se je prigodila velika železniška nesreča. Zemunski brzojavlak je trčil ob tovorni vlak, vozeč mu nasproti. Več vozov je bilo razdejanih. Ubitih je bilo 10 do 20 oseb, 80 pa težko ranjenih.

Budimpešta, 10. oktobra. Demonstracija socialistnih demokratov za splošno in enako volilno pravico se je izvršila po programu in se je končala v največjem miru in redu. Demonstracijskega sprejema se je udeležilo okoli 150.000 oseb.

Budimpešta, 10. oktobra. Danes ob enajstih je izročila deputacija, obstoječa iz 40 odposlancev socialno-demokratske stranke, predsedniku državnega zbora Justhu spomenico glede splošne in enake volilne pravice. V nagovoru je deputacija dokazovala potrebo uvedbe splošne in enake volilne pravice ter naglašala, da sedanji parlament ne zastopa večine naroda. Na ta nagovor je Justh pikirano odgovoril, da protestuje proti podtikanju, da bi sedanji parlament ne zastopal madžarskega naroda v celoti, sicer pa je naglašal, da vlada itak namerava že v kratkem predložiti parlamentu zakonski načrt o uvedbi splošne volilne pravice.

Budimpešta, 10. oktobra. Današnja seja poslanske zbornice je bila zelo kratka. Pred prehodom na dnevni red je posl. Messöfy vložil nujno interpelacijo glede volilne reforme. Predsednik Justh interpelacijo je ni hotel pripustiti. Messöfy je apeliral na zbornico. Pred glasovanjem so opozicija in Hrvatje zapustili zbornico. Večina je na to glasovala proti Messöfyju. Na to se je zasedanje s kraljevim reskriptom zaključilo, a koj na to se je otvorila nova seja. Prihodnja seja bo jutri.

Budimpešta, 10. oktobra. Minister Andrassy se je izrazil, da je volilna reforma že skoraj gotova in da se bodo nove volitve l. 1909. najbrže že vršile po novem volilnem redu. Po

tej volilni reformi ne bo nobenih volilnih okrajev.

Budimpešta, 10. oktobra. Ol ulicah, kjer se je pomikal demonstracijski sprevod, je bilo nastavljenjo okoli 1100 policistov in nebroj vojšta. Opoldne je policijski prefekt že poročal Wekerleju, da se je demonstracija završila v miru in redu.

Malokrvnost

in pa tako omalorusujoča slabost in onemoglost, ki jo povzroča, premaga Scottova emulzija presenetljivo hitro. Dobri glas, ki si ga je pridobila Scottova emulzija kot zanesljiv pomoček proti

Pristna samo s to znamko - ribičem - kot jantšenim znakom Scottovega ravnanja!

malokrvnosti

sloni na tem, da se zanjo porablja najfinije primese, ki jih je le moč dobiti za denar in ki jih more izbrati samo dolgoletna izkušnja, ter na tem, da je po posebnem Scottovem pripravljanju izdelana v okusno in vseskozi prebavno hrano. Uspeh je pa izdelek neprekosne redilsti.

Izvi na steklenica 2 K 50 vrn. Naprodaj po vseh lekarnicah. 3

Odlitke za naše gospodinje. Diplome razodišča za „Ceres“ se odklovanim gospodinjam že odpošiljajo. Diplome so fine heliografivne odlitke umetniške vrednosti in bodo celo najfinijim hišam v kras. Posamezne teh slik so razstavljene v različnih izložnih oknih Poslušajmo se te prilike, da opominamo na to, da je 8000 kron sicer že izplačanih, da se pa razdeli še nadaljnih 7000 K za recepte kuhanja, praženja in pečenja s „Ceres“ jedino mastjo. 30. septembra je nepreklicno sklep za vpošiljanje receptov. Natančni prospekti se dobivajo pri vsakem trgovcu.

Se dobi povsod!

Kalodont

neobhodno potrebno zobna Cremē

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Poslano.
Pozor, lovci!
„Slovenski lovski klub“ vabi vse slovenske lovce in prijatelje lova sploh na svoj

ustanovni občni zbor
ki se vrši v sredo, dne 16. oktobra 1907 ob 8. uri zvečer v salonu hotela „Ilirije“ v Ljubljani.

Namen „Slovenskega lovskega kluba“ povesta §§ 3 in 4 klubovih pravil, ki sloveta:

§ 3. Namen kluba je: združevati slovenske lovce, zlasti ljubljanske, delovati za povzdigo lova na Slovenskem, ter skrbeti za strokovno izobrazbo svojih članov.

§ 4. Svoj namen hoče klub doseči s tem, da

- prireja sestanke, poučna predavanja ter razstave, ki so v zvezi z lovom,
- skrbi za lovske čtivo,
- pospešuje rejo in vzgojo čistokrvnih lovskih psov ter
- po možnosti podpira lovske uslužbence svojih članov.

Član kluba postane lahko vsakdo, kdor hoče pospeševati klubove svrhe in izpolnjevati pravila. Članarine plačajo oni člani, ki stanujejo v Ljubljani ali pa v ljubljanski okolici po 5 K, člani po deželi pa po 2 K na leto. Pismene prijave je nasloviti na: „Slovenski lovski klub“ v Ljubljani.

Tovariši! Kdor je res lovec in ne samo strelec, komur je pri sreju proevit lova na naših domačih tleh, naj ne odlašja pristopiti h klubu, ker le z organizovanim delom se da kaj doseči.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1907.

Pripravljajni odbor.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani

Uradni kursni dan, borse 9. oktobra 1907.

Malokrvni pomoči.	Denar	Blag
1% majska renta	96 60	96 80
1% srebrena renta	98 40	98 60
1% avstr. krona renta	96 60	96 80
1% zlata	115 45	115 65
1% ogrska krona renta	99 90	94 10
1% zlati	112 10	112 30
1% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
1% posojilo mesta Spiljet	110 40	110 60
1% Zadar	99 86	100 86
1% bos.-herc. železniško	99 —	100 —
1% posojilo 1902	96 —	96 20
1% češka dež. banka k. o.	96 60	97 —
1% Z. o.	99 —	100 —
1% zast. pisma gal. dež.	103 20	104 20
1% hipotečne banke	97 60	98 60
1% 10% pr.	96 75	97 75
1% zast. pisma innerst. hranilnice	99 25	10 25
1% zast. pisma ogr. cont. dež. hranilnice	96 75	97 75
1% z. pis. ogr. hip. ban.	99 76	100 76
1% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98 50	99 50
1% obl. češke ind. banke	99 76	100 76
1% prior. lok. želez. Trst.	99 90	99 90
1% Poreč	98 75	99 75
1% prior. dolenskih žel.	294 75	296 75
1% prior. juž. žel. kup. 1/2%	99 20	100 25
1% avstr. pos. za žel. p. o.	150 25	152 25
1% od l. 1860%	253 —	263 —
1% od l. 1864	146 25	150 25
1% tizske	274 75	280 75
1% zem. kred. I. emisije	271 —	277 —
1% II.	247 —	253 —
1% ogrske hip. banke	99 50	105 50
1% srbske z. frs. 100 —	184 25	185 25
1% turške	20 75	22 75
1% sročke	64 —	64 —
1% kreditne	90 —	95 —
1% gomoške	90 50	95 50
1% krakovske	62 —	68 —
1% ljubljanske	46 50	48 50
1% avstr. rdeč. križa	27 25	29 25
1% Ogr.	67 —	73 —
1% Rudolfove	2 6 —	24 —
1% Galchurške	489 —	493 60
1% Dunajske kom.	154 —	175 —
1% južne železnice	665 75	666 75
1% Državne železnice	1804 —	1810 —
1% Avstr.-ogrske bančne deln.	647 25	648 25
1% Avstr. kreditne banke	762 —	763 —
1% Ogrske	240 —	241 50
1% Živnostenske	733 —	735 —
1% Premagokok v Mostu (Brux.)	608 25	609 25
1% Alpinske montan	636 —	28 6 —
1% Praške žel. ind. dr.	561 60	562 60
1% Rima-Murányi	262 —	265 —
1% Trboveljske prem. družbe	464 —	469 —
1% Avstr. orožne tovr. družbe	143 —	147 —
1% Češke sladkorne družbe	11 87	11 40
1% C. kr. cekin	19 16	19 19
1% 20 franki	23 48	23 52
1% 50 marke	93 97	94 05
1% Sovereigns	117 35	117 55
1% Marke	95 80	96 —
1% Laški bankovci	3 53	3 54
1% Ljublj.	4 54	5 —

Letna cena v Budimpešti.
Dne 9. oktobra 1907.
Termin.

Pšenica za oktober	za 80 hl K	11 88
" " april	50 "	12 50
Rž " oktober	50 "	10 06
Koruzna " maj 1908	50 "	6 93
Oves " oktober	60 "	7 88

10—15 v višje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 50'. Srednji uradni tlak 736.0 mm

septembra	Uas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
9. z v.	736.6	16.1	sr. zjah.	jasno	
10. 7. z v.	737.1	11.8	sl. zjah	oblačno	
11. z v.	738.5	17.8	slab. zjahod del. oblak.		

Srednja večerajšnja temperatura: 15.8° nar male 11.6°. — Padavina v mm 0.0.

Prežalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest o smrti iskreno ljubljene soproga oziroma očeta, tasta, starega očeta in brata, gospoda

Jvana Bydlo

knežje schönburg-waldenburškega okrožnega upravitelja
ki je danes, ob 4. zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 56 letu starosti blaženo zaspal v Gospodu.

Blagoslovilo se bo truplo 11. oktobra ob 9. dopoldne v pokopniški cerkvi v Viševku in nato pokopalo.

Leskova dolina, 9. okt. 1907.
Josipina Bydlo, r. Jeras, soproga. — Ivan Bydlo, kulturni tehnik, sin. — Josipina Kindler, roj. Bydlo, tajnikova soproga, Irma Bydlo, hčeri. — Josipina Moltzer, Adalberta Krupinska, sestri — Viljem Kindler, knežji gozdni tajnik, zet. — Vilma Kindler, vnukinja. 3466

Stenograf

ki je bil že nad dve leti v pisarni, vešč tudi sollicitature, išče mesta v kakšni odvetniški pisarni.

Ponudbe pod „Stenograf“ na upravn. „Slovenskega Naroda“. 3465

Lepo stanovanje

s tremi sobami, predsobo, kulinjo in pritliklinami se odda s 1. novembrom. Vprašati v Simon Gregorčičevih ulicah 11, I. nadstr. desno. 3462—1

Divji kostanj

kupuje po najvišji ceni trgovina s špecijskim blagom JOS. MATIČ, Celje. 3450

Trgovski pomočnik

špecijsko in delikatesne stroke, dobro izvežban, popolnoma vešč slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, išče službo, najraje tu v mestu. Naslov v upravnisti „Slovenskega Naroda“. 3442—2

Mirna stranka (matl in sin)

išče stanovanja

z 2 sobama in pritliklinami za februarjev termin. 3385

Ponudbe pod „februar“ na upravnisti „Slovenskega Naroda“.

Lepo veliko stanovanje z balkonom

se v Sp. Šiški šte. 76 takoj odda.

Služkinja,

stara čez 30 let, se sprejme v trajno službo v lepem večjem trgu na Dolenjskem. Znati mora vsaj navadno kuhati in opravljati vsa domača dela. Plača mesečno 20 kron. Le take, ki imajo letna izpričevala, se sprejmejo. Oznanila upravnistvu „Slovenskega Naroda“ pod „Sreča 28“. 2461—1

Break

za 6 oseb ter eleganten kolesej,

oboje v najboljšem stanju, se proda. Več se poizve pri Leop. Blumauerju, Kolodvorske ulice št. 24, „pri Starem Tišlerju“. 3459—1

Šolske knjige

v predpisanih izdajah za vse šole se vedno dobē v „Narodni knjigarni“ Jurčičev trg šte. 3.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rez. fondi: 38,242.074 78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993 72 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vaš pojavnika daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bauneri hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajšimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

V Angleškem skladišču oblek

v Ljubljani, Mestni trg šte. 5

3464-1 je v zalogi
čez 1800 kosov modernih dolgih paletotov iz double in angleškega blaga
in pa plišaste jopice po glid. 6-
čez 1500 ovratnikov s kapuco po glid. 3-

O. BERNATOVIČ.

Premog kosovnik in orehovnik

najboljše kakovosti iz trboveljskega premogovnika
dobavlja v vsaki množini do vagona pošteno in
zagotavlja točno postrežbo

IVANA TREO

Ljubljana

Ljubljana

∴ Cesta na Rudolfovo železnico. ∴

Kot izborne, razmeroma ceno kurivo se najbolj
priporoča trboveljski orehovnik.

Ces. kr. avstrilske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področico, Celovec, Prago.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:
6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Grice, Trsta.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.
11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenic.
6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Področico) Jesenic.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-1 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-0 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednj-evropejskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Ura z verižico

za samo K 2-.

Zaradi nakupa velike množine ur raspoložila sle-
sijaka raspoložilnica: prekrasno poslačeno
96-urno precizijsko uro aukerico s lopo veri-
žico za samo K 2- kakor tudi štetno ga-
rančijo. — Po povšetju raspoložila
Prusko-Slesijaka raspoložilnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za nougajajoče denar nazaj. 3458

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri 60 24

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Blagajne,

varne
proti požaru in vlamu, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — **Beško skladište**
blagajna, d. lničarsko društvo,
Zagreb, Illica 22. 3124-2

Parna žaga

DEGHENGI

v Ljubljani

kupi

lesene dele

za navadni leseni 3451-2

jarem (Gatter).

Trboveljski

kosovni premog

la. po K 1-40 po 50 kg

in cele voze, v hišo pripeljan (na cele
vagone po premogokopnih cenah)

priporoča

J. Paulin v Ljubljani,
Nove ulice št. 3. (Telefon št. 32)

glavna zaloga premoga

trboveljskega in dolenskega kosovnika,
orehovnika in gručca, ter Paulus salon-
skih briketov na drobno in debelo.

Različna hišna oprava

se radi selitve takoj proda
na Predevičevem selu 5, II. nadstr. 3386-2

Zemljišče

blizu kemične tovarne na Selu

je naprodaj.

Naslov pove upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“. 346-1

Musgraveja originalne irske peči.
Najboljše in najbolj hranljive

trajnogorilne peči.

Izredno dobra kurilnost. Cenovniki zastoj.
CHR. GARMS Podmokli (Bodenbach)

3225 6 Iovrnica za žezne peči.
Tvorniška zaloga pri ŠTEFANU NAGY, v
Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

Št. 4809

3443 2

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje s tem za dražbo sledečih
odpadkov in starega blaga pismeno konkurenčno razpravo:

1.800 kg odpadkov	trojnika	zavito v bale brutto za netto
900 "	domačega platua	" " " " " "
1.800 "	jutnega	" " " " " "
500 "	" črnega	" " " " " "
3.000 "	hodničnega	" " " " " "
1.100 "	jutnih niti	" " " " " "
2.500 "	vrvi	" " " " " "
5.500 "	papirja finega belega	" " " " " "
8.000 "	preprostega belega	" " " " " "

Ze rabljena jutna embalaža od turškega tobaka, še pripravna za zavijanje

in sicer:

4.800 kg =	19.200 kosov prevlek, tanka in redka tkanina, 150—180 cm dolga in 80 cm široka,
5.300 kg =	15.000 kosov prevlek, pletenasta tkanina, 180—220 cm dolga in 23—35 cm široka,
1.750 kg =	4500 kosov prevlek, pletenasta in črna tkanina, 190 cm dolga in 30 cm široka nadalje:
17.900 kg	litega železa (odlomki) nezavito,
4.200 "	ožganega
7.600 "	kovanega železa starega in mešanega z žico in veznim železom, nezavito,
1.750 "	železne pločevine stare, nezavite,
420 "	bakrene " ožgane "
120 "	medene " stare "
490 "	činkove " "
350 "	meti " "

Pismene s pobotnico kake c. kr. blagajne o 10% vložnem vadiju oprem-
ljene in z 1 K za polo kolkovane ter na naslovni strani zavitka z napisom
„Ponudba za prevzetje odpadkov“ označene ponudbe se morajo vložiti najpozneje

do 21. oktobra 1907. opoldne

pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani,

dne 3. oktobra 1907;

Vajenca

za tapetniško obrt
sprejme Dragotin Puc,
tapetnik v Ljubljani, Sodnijske
ulice šte. 1. 3391-3

Proda se takoj lovska psica prepeličarka

14 mesecev stara, po jako nizki ceni
zaradi izgube lova. Več se izve v
upravnistvu „Slov. Naroda“. 3436-5

Urejen, velik lokal za trgovino

v sredini mesta
se iz proste roke odda
s stelažami ali brez njih.

Kje, pove upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“. 3430-2

V najem se daje
radi družinskih razmer
izvristno idoča

gostilna

v Črnem Vrhu nad Idrijo
in sicer najraje takoj.

Več pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“. 3359-3

Naznanilo.

Peleg že obstoječih naprav, ki naj podkrepijo varčnost, smo vpeljali sedaj še

domače hranilnice,

napravo, ki je v Severni Ameriki udomačena že leta in leta, in ki so jo nedavno
tudi v Avstriji sprejele posamezne hranilnice.

Domača hranilnica omo-
gočuje hranilcu, da vsak čas
shrani majhne zneske, in na-
hranjeni denar, čimžiznaša
eno krono, obrestonosno
naloži.

Ta namen se doseže s
tem, da izročimo vsakemu,
kdor zahteva, zaprt hra-
nilnik ter dotično vložno

Vložna knjižica, h kateri se izda hranilnik, se mora vselej glasiti na ime vložnika.
Ena in ista oseba prejme le eno vložno knjižico.

Hranilnik se odpre in denar v njem prešteje vpričo stranke. Ako
znaša preštet denar vsaj eno krono, se vpiše znesek v dotično vložno knjižico.

Stranki izplačati v gotovini ves denar ali le del zneska, ki se je nahajal v
hranilniku, ko se je odprl, je nedopustno; tudi se ne izvrši izplačilo na vložno knjižico
takega dne, katerega se je opravila kaka vloga; vse druge dni se pa lahko
vzdignejo vloge do pridržanega zneska štirih kron.

Ta znesek se izplača, kadar se hranilnik vrne še poraben. 3385-2

Podrobna določila o izdaji domačih hranilnic so pridejana vsaki vložni knjižici
tega hranilnega oddelka. Ustna pojasnila dajemo ob navadnih uradnih urah.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1907.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

Dobro izurjena prodajalka

večša obeh deželnih jezikov želi službe
tako ali pozneje. Sprejme tudi mesto
blagajničarke. 3398-3
Blagohotne ponudbe pod „proda-
jalka 20“ na uprav. „Slov. Naroda“.

V novo zgrajeni hiši v Slomškovih
ulicah šte. 7 se še nekaj lepih

modernih stanovanj

v sončni legi za novembrov ev. febr-
arjev termin odda. — Pojasnila daje
g. Stenovič, Resljeva cesta št. 24,
I. nadstr. 3379-2

Volnate odeje

za ženske, gladka K 1-20, pisana
K 1-40, ponuja 5 kg poštni zavoj, ki
obsega 1/2 ducata, po povzetju franko

Gustav Weissenstein
v Bystrém na Češkem. 3429-2

Pri Trgovsko-obrtni zadrugi

v Ljubljani
registr. zadrugi z omejenim jamstvom

je oddati mesto prvega in drugega uradnika.

Ponudbe, v katerih je navesti po-
goje in čas, kdaj bi se lahko nastopila
služba, je poslati do 15. oktobra t. l.
neposredno na naslov zavoda. 3423-3

Podpisani se usojam javiti veleocenjenemu občinstvu v Ljubljani in na deželi, da sem si nabavil

nov voz za prevažanje pohištva.

ter se priporočam za **selitve** ter vse druge vožnje po najnižji ceni. Dalje se priporočam za prodajo

premoga in drva.

Z velespoštovanjem

Martin Lampert

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 31.

2450-12

Najvišji sađovi so dosegljivi

Ceres

jedilna mast

je nedosegljiva

po dobrem okusu in stanovitnosti, nizki ceni in slastnosti.

III 1824 2

FELIX TOMAN

stavbni in umetni kamnoseški mojster
Ljubljana, Resljeva cesta št. 30

nasproti skladišč južne železnice

3 65-4

največjo zalogo vsakovrstnih

nagrobnih

spomenikov

piramid in obeliskov

iz črnega švedskega granita, sijenita in labradorja. Nagrobni križi iz belega kararskega, krastalskega in kraškega marmorja.

Naprava in prestavljanje kompletnih rakev in monumentov na novo pokopališče.

Solidni proizvod z najcenejšimi pogoji. Načrti in proračuni brezplačno.

Anton Šarc

v Ljubljani Sv. Petra cesta 8.
izdelovanje perila in oprem za neveste.

Inventurna prodaja
dokler bo kaj zaloge
po silno znižanih cenah.

Izbrani vzorci švicarskih vezenin, damskega perila, moških srajc, posamezni namizni prtji, serviete, brisače in drugi predmeti.

Prevezemam vseh vrst perilo za izdelovanje ob cenem zaračunanju.

Svetlolikalnica

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 8.

Svetli blesk ovratnikov in manšet daje perilu lepoto in trikratno trajnost nasproti navadnemu svetlemu likanju.

Zavod sem uredil tako, da se perilo, obleka, bluze, zastorji snažijo z največjo skrbnostjo in varovanjem, za kar prevzemam vse jamatvo.

Obilega obiska prosim

z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc.

3068-15

Miss Farler gives English lessons.

Doma dobiti od 4. do 5. pop. v Dalmafinovih ulicah št. 5, pritličje. 33-9-8

Sprejme se 3427 2

mlinar, ki bi mlet štulje.

Nastopi se lahko 20. t. m. Plača po dogovoru. Avgust Trpinc v Kamniku.

Kron 50-100

dam vsakemu, ki mi pripomore h kaki službi

za pisarno ali kaj enakega, najraje na deželo. 3426 3

Pisma se prosijo pod šifro „Tako!“, na upravnitvo „Slov. Naroda“.

Prodajalniško opravilo

dalje 3432-4

pisalno mizo, Wertheimovo blagajnico, različne steklene omare in prodajalniške mize (pudel), vse skoro popolnoma novo, proda prav ceno Ernest Sark v Ljubljani Dvorski trg 3.

SUKNA

In modno 2893 18
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Kumpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

V Rudolfovem na Dolenskem se bode na

prostovoljni javni dražbi
v ponedeljek, dne 14. oktobra 1907
prodala novozgrajena, krasna

vila

5 min. oddaljena od kolodvora, nasproti c. kr. okrajnemu glavarstvu, za zasebna stanovanja kakor tudi za gostilno in kavarno pripravna, s 16 sobami, 4 kuhinjami, jedilnimi shrambami, kopalnimi sobami, vodovodom, kletmi itd. Izklicna cena je 50.000 kron. Osem dni se daje za odločitev. 3395 4

Cudovit je uspeh

pri uporabi najnovejšega barvila za lase iz orehovega izvlečka

Nuisol

Bergmann & Ko. Dečim n. L.

Ta izvleček prekaša po svojem prirodnem barvanju las in brade vsa dosedanja barvila.

Naprodaj v steklenicah po K 2-50 pri: O. Fottich-Frankheim v Ljubljani. III 2108-8

Naznanilo.

Dovoljujem si vljudno naznaniti, da sem dne 5. t. m. otvorila

Pred škofijo št. 19

trgovino s konfekcijo za dame in gospode, deklice in dečke.

Prosim torej p. n. odjemalce, da si blagovale ogledati mojo samo z novostmi bogato zalogo ter vljudno pripominjam, da mi bo mogoče sl. občinstvu najbolje, najceneje in najsolidneje postreči, ker imam blago samo iz prvih tovarn.

V nadi, da me bodo moji cenjeni odjemalci tudi na novem mestu počaščali s svojim obiskom bilježim

z odličnim spoštovanjem

3387 3

A. Lukić.

Na nižje cene!

Najnižje cene!

Slavnemu občinstvu

naznanja otvoritev svoje

trgovine s papirjem in šolskimi potrebščinami

v Ljubljani, Poljanska cesta 12

(poleg nove gimnazije)

in prosim obilnega poseta

3349 2

A. ŠKULJ.

Sprejema naročila po pošti!

Ob večjem nakupu popusti!

Izvrstno blago!

Izvrstno bl. go!

Najcenejše in njaboljše kurivo so velenjski salonski briketi.

1000 kosov K 13'— 500 kosov K 7'—

Lepa suha bukova drva in mehek les za podnetivo

se dobiva pri 3300-4

St. & C. Tauscher v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 47. Telefonska št. 152.

Poslano!

Slav. občinstvu, staršem, šolski mladini ter uradom dajem na znanje, da sem primoran zaradi pomanjkanja prostora in svetlobe svojo trgovino na Mestnem trgu št. 11 moderno prezidati in ker moram svoje sedanje prostore v najkrajšem času izprazniti, dovoljujem od danes naprej vsakemu kupcu, ki si hoče prav cenó blago nabaviti in sicer na vse papirnate izdelke, pisalne in risalne potrebščine ter vsake vrste galanterijske in norimberško blago sploh vse, kar je sedaj v zalogi,

10 do 15% popusta od računa

izvemši šolske knjige in zvezke.

P. n. trgovce na deželi opozarjam na ugodno priliko. Upam, ker je to redka prilika, da me bode sl. občinstvo mnogo posečalo v svojo lastno korist in se priporočam z najodličnejšim spoštovanjem 2889-17

FR. IGLIČ

trgovina s papirjem in galanterijo.

Na drobno in na debelo.

Prodaja se na drobno in na debelo!

Najvažnejše je za šolsko mladino si vse ceno nakupiti!

